

Ο ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟΣ

Ο νέος κ. Σ. Σκίπης με τίμησε με δύο νεόθγαλτες συλλογές του, τη «Μεγάλη Αύρα» και τα «Κάλδεια μέτρα». Οι τίτλοι και πιά πολύ οι μυστηριώδεις κ' αινιγματικοί υπότιτλοι (Πρώτη σφραγίδα - Δεύτερη σφραγίδα) θάφτηκαν για να πείσουν έναν άνθρωπο που έχει πατήσει τα σκράντα χρόνια πώς έχει να κάνει με νεανικά παραπ' όματα, περισσότερο ή λιγότερο ανάλογα μ' εκείνα απ' όπου πήρασαν πολλοί από μας τους παρκατιούς θύτες της τέχνης. Και τόμολογώ πώς δε θα λαβαίνα την περιέργεια να προχωρήσω βαθύτερα στα σκοτεινά άδυτα της τέχνης του νεκρού μύστη, αν κάποιες κρίσεις δε με είχαν προδιαθέσει με κάποιο σεβασμό στη μούσα του. Είχα δει να την όνοματίζουν μουσική κι αρμονική, μεγαλοφάνταστη και ψηλοπέτχρη σε πλατιούς όρίζοντες και δέν ξέρω τί άλλο. Ο ένας την έλεγε σελλεική, ο άλλος βεραρενική, ένας τρίτος την έβρισκε να κατέχη όλα τα μυστικά της τέχνης». Δηλαδή τίποτε λιγότερο παρότι ο «Αναμενόμενος», που με τον έρωσμό του προοιμαίζεται ή «Μεγάλη Αύρα», είναι ανάμεσός μας.

«Έπρεπε λοιπόν να δειαστή ως τιν πάτο το ποτήρι. Και ό χαίνοι κι άγοραίοι κι άνίδεοι, συμπαθάτε μου το άποκόνημα. Και ό άπιστοι κι άχάριστοι, ό άγελέζωκ, ό μικρόψυχοι κι ό φιλισταίοι άδερφοί, αν θέλετε πιστέψτε με. Ο Μεσσίας είναι τόντι ανάμεσός μας. Δέ ήρθε με τη αδύναμη Δασκάλου», ούτε με τη ασπρία «Έθνοπλάστη», ή τη αγνώση ενός Έμπορου, ό Τριταγία». «Η τέχνη που πήρε είναι μισητή στα χρόνια μας. Όμως ξέρει να αρμόζει άξια τη λύρα, να ταιριάζει στις κόρδες της κάθε πόθο σου κι όνειρο, ό Πατρίδα, να προσφέρει την ψυχή του λαμπάδα στην ώρα σου εικόνα, ό Ελλάδα.»

Τό μεσαιωνικό όνειρο δέν είναι χτεσινό στην ποίησή μας. Μόνο πώς τό στερνό καιρό δάσειψε ή προφητεία του και μόνο πώς κανένας δέν περιέμενε τό πλήρωμά του τόσο γλήγορα. Η «Μεγάλη Αύρα» έτσι μας περιγράφει τό Μεσσία στην πρώτη σελίδα της

Στό μέτωπό του δέ θανάχη
βούλα κομμιά ξεχωριστή,
οπτε του ίδιου του έαυτού του
διαλαλητής αυτός θά βγη.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Η ΚΟΥΛΙΑ ΤΑΚΡΟΠΟΤΑΜΟΥ*

Ο έπιλοχίας Καραφωτιάς δέν άργησε πολύ ναρθή ξανά. Όσοι τον είδαν έκαμαν πώς δέν τον πρόσεξαν. Κανένας δέν τον ρώτησε που ήταν. Ο Σκαλτσιογιώργος μόνο του σφύριξε σταυτί χαμογελώντας :

«Φάν'ε κάνας νταλματίας απόξω ;»

«Ο έπιλοχίας δέν άποκρίθηκε.

«Τίν λιτάρωσε καλά ; τόν παράδωκε στην άπομεραρχία ;»

Ο Σκαλτσιογιώργος είδε πώς ο άνώτερός του δέν είχε όρεξη για χωρατά και σώπασε.

Μά ή διάθεση δέν ξαναγύρισε στό δεξιό του τραπέζιου. Έδινε κ' έπαιρνε μονάχα ή άλλη άκρη με τό Φωτούλα Τυλιγάδα έπικεφαλής. Ο Καραφωτιάς

*) Η άρχή του στο 333 φύλλο.

Θεά περάση από μπροστά σας
όρατος, άπλός και ταπεινός
και για τους πιά πολλούς θενάνοι
δ τυποτένος κι δ τρελλός.

Έμα για φόρο να πλερώση
στην πρόληψη είναι του γραφτό
και να δεχτή την καταφρόνια
των όλων και τό σαρκισμό.

Πόσο συμφωνεί αυτή ή εικόνα με την προσωπικότητα του ποιητή της, μπορούν να τό βεβαιώσουν μόνο όσοι έχουν την εύτυχία μιας στενότερης γνωριμιάς μαζί του. Σε μένα οι δύο του λυρικές σφραγίδες δέν άφίνουν κανένα δισταγμό. Ο ρόλος των μωρών παρθένων δε μου άρέσει κι άποτάσσομαι τους φιλισταίους και τους φωνάζω πάλι με τό στόμα του ποιητικού Μεσσία :

«Ο Αναμενόμενος, ό χαίνοι,
ανάμεσός σας θά διαβή
άγρίητος και οεις άκόμα
θά τόν προσμένετε ναρθή.

Μά την αλήθεια, καταραμένη ή πρόληψη κ' ή στενοκεφαλία. Ός την ώρα νόμιζα την ποίηση, σά μια έκφραση της ζωής σε όμορφιά, ρυθμό, μορφή άρμονία. Όσο φωτινότερη κι άπλούστερη, τόσο πιά μεγαλήτερη φανταζόμουν την τέχνη. Κάπια απ' τα μεγάλα έργα των καιρών, που έτυχε να πέσουν στα χέρια μου, μου στέριωναν αυτή την πίστη όλο και περισσότερο, ο Σολωμός κι ο Βάλαωρίτης καθώς και κάποιο απ' τους σύγχρονους ποιητές μας μου δυνάμωναν την πρόληψη. Κι αν είναι αλήθεια πώς βόηθησα κ' έγω ένω καιρό με τη μικρή μου δύναμη μιάν άλλη τάση, δέν ξέρω πώς στό στερνό μ' έβαλε ο διαβολός να στένω δισταχτικός σ' αυτή. Η τάση τούτη δίχως να παραγινάξεται για τα ουσιωδέστερα στοιχεία της ποίησης, υποκατάστησε σ' αυτά τό βάθος τάχα της ιδέας, τό μεγαλοφάνταστο και τό αυτοσχέδιο, φράνοντας ως την ποιητική άρχή πώς δέν υπάρχει ούτε ρίμα, ούτε μέτρο, ούτε στίχος, παρά μονάχα τό νόημα. Ός τόσο έκείνο που λείπει από τα προϊόντα της σχολής αυτής είναι τό δόλιο νόημα. Κι αν κάποτε δε λείπει, είναι κρυμμένο σε στρυφνές έκφράσεις κι έ, βρεθή κκιμά φορά, ξεγυμνώνεται άρκετα κοινό κι άνάξιο για τόσο κόπο ως που να βρεθή. Τίτιοι ήταν κ' είναι, λίγαν, οι πιά μεγάλοι ποιητές, ο Ντάντες, ο Γκαίτε, ο Σέλλει. Ός τόσο ή μικρή μου γνωριμιά μ' αυτούς μου έδειχνε τό αντίθετο. Όπου έφτασαν στην πιά ψηλή

έκφραση του ανθρώπινου, που γυρεύει ή τέχνη, έβρισκα ναφτασαν με τό άπλό και φωτινό, με τό πλείρο της μορφής και του ρυθμού. Που καταντάει κανένας με την πρόληψη ! Κ' έτσι, κολημένος στη στενή φιλισταίικη αντίληψη της τέχνης, έμενα άσυγκίνητος από τό θόρυβο, που ζητούσε νανεβάση σε μεγάλα ποιήματα κκογοραμένε κι άστεία για τους άγοραίους αυτοσχεδιάσματα, παρεξήγηση της αλήθειας της τέχνης. Πολλοί γιόρτασαν επίσης τον Αναμενόμενο στον ποιητή ενός απ' αυτά ταυτοσχεδιάσματα. Άλλοι κ' έγω μαζί τους μέναμε άπιστοι. Τα σημαντικά χαρίσματα του ποιητή, που δε μπόρεσε να τα κρύψη δλότελα και σ' αυτό τό έργο μας τύφλωναν. Ός τόσο σά να μη γελαστήκαμε. Ο Μεσσίας, που ευαγγελίζονταν κκι κλάθονταν μέσα στις νέες ποιητικές τάσεις, άποκαλύφτηκε σε όλη τη λάμψη του τώρα μονάχα με τό άνοιγμα των δύο μυστικών σφραγίδων. Σε τούτες φανίζεται με όλο τό άποκαλυπτικό της ύψος ή Μεγάλη ποίηση, ξεχύνεται με όλη την επαναστατική όρμη της φαντασίας και την πιά άπόκοτα πρωτότυπη έκφραστική όμορφιά. Μια κριτική έκτίμηση αυτής της όμορφιας ξεπερνάει τη δική μου δύναμη κ' ένα άπλό σταχολόγημα από τούτη δε φτάνει να της ξεσκεπάση όλα τα μάγια πόχει. Λίγοι άνθοι πώς θάνα δυνατό να παραστήσουν σε όλη την άπριλιάτικη όρμη του ένα περιβάλλο ; Σ' αυτό χρειάζεται να κατεβή κανένας μένος αμέ την ταμπακίερα του να πάρη τόν άέρα του.»

Τι ιδέα σωτή να δόσουν λ. χ. για την εικονική ζωντανότητα και άδύναμη του ποιητή, όταν κοπούν από τό σύνολο, οι στίχοι τούτοι :

Μέσα στα βάθη του Αιγαίου έσύρανε
γιαλογιούρες φοβερές κι όραίες
τόν άργαλειό που έναν καιρό θεός ύφαιρανε
τις δόξες των Ελλάδων τις άρχαίες.
Χιένια από κόκορα του βάλανε
ήρώων και Δαναών πολεμιστάδων
καλάμα από άργοναυτών σκέλεθρα
και θεών θαλασσογυριστάδων.
Πήραν - ό κεραυνοί - και για σάτια τους
του Ποσειδώνα την καρδιά στα χέρια,
μια νύχτα που στό σήλιο του κοιμότανε
και τόν έσφάξαν μ' άργυρά μαχαίρια.
Πετάνε τη σάτια στο έυλόχενο,
μέσα στα βάθη τρίζει ο άργαλειός,

δέν ξανάπλωσε τό χέρι του στον ταμπουρά, ο Σκαλτσιογιώργος δέν ξανατραγούδησε.

Κόντεια, μεσανύχτα. Άδεια διανυκτερεύσεως δέν είχαν όλοι τους κ' ήταν καιρός να τό χαλάσουν. Άδειασαν τα ποτήρια τους στερνή φορά κάτω απ' τό βραχνό τραγούδι του Μαβλή, σηκώθηκαν και πήρανε τό δρόμο πρός τό κάστρο. Ο Γιαννάκης Καρδαράς κι ο Μάνθος Σκακρέλος μόνο δέν είχαν όρεξη πολλή για ύπνο. Δίχως να πούν στους άλλους τίποτε, κοντοστάθηκαν και γύρισαν κατά την πόλη. Η Κατινίτσα ή συμριά χόρευε με τό κροακάν σ' έναν απ' τους κ' φενέδες της πλατείας και τραβήξαν εκεί να ξεθυμάνουν τη βριακή καρδιά τους.

Όσο γλεντούσε ή λεβεντιά του κάτρου στο βελούχι του Φωτούλα Τυλιγάδα, δε μπορούσε να ήσυχάση κ' ή κούλια άπέναντι. Πριν να καθήσουν οι υπαξιωματικοί στο τραπέζι, ο έπιλοχίας Καραφωτιάς γινάστθηκε να στείλη στις ξαδέφρες του τό σέβερνο και δύο τρία ψαχνά κοψίδια ιπ' τάρσι μαζί με μια μποτλία μισοκάρικη κρασί. Κ' έτσι κ' έ-

κίνες μπορούσαν νακολούθουν γλέντι με διπλή διάθεση. Η Κούλια πήρε την καθέκλα της και βγήκε στο μπαλκόνι, ή Μαριώ κάθισε στο παράθυρο της άλλης κάμαρας κ' ή Φρόσω μη έχοντας κανένα λόγο ναγρυπνήση, έπεσε στο στρώμα της να συνεχίση και στον ύπνο της τα γλυκά όνειρα για τό Γεσίλα.

Ο έπιλοχίας Καραφωτιάς απ' τη μεριά που κάθονταν είδε και γνώρισε μόνο τον ίσκιο που παραφύλαγε όλη την ώρα στο μπαλκόνι. Τό κεφάλι της Μαρίας στο σκοτεινό παράθυρο δε μπόρεσε να τό ξεχωρίση ούτε τούτος ούτε ο Σκακρέλος, που κάθονταν κατάντικρυ. Κι ο έπιλοχίας νόμισε πώς ή άρρεβωναστικά του είχε κοιμηθή. Άλλιώς δε θα έφερε τό βήμα του στην κούλια, όταν άφισε για μια στιγμή την πρωτοκαθεδρία του στο γλέντι. Μά μόλις προχώρησε προς την αλλόπερτα, ή Μαριώ τον έάφισε μισανόγοντας τη :

«Κκλησπέρα! έλ' άπομέσα.»

Δέν πρόφτασε να μπή ο έπιλοχίας όταν φανήστηκε απ' τό βάθος της αούλης κ' ή Κούλια τρέχοντας. Και τούτη, νομίζοντας πώς ή Μαριώ κοιμήθηκε στην άλλη κάμαρα, άμα είδε στο δρόμο τον ίσκιο του ξαδέφρου της να κίνη προς την κούλια,

βογγᾶ ἢ καρδιά, ραγίζονται τὰ κόκαλα
καὶ φουρτουιάζει ἀπάνου ὁ θεανός.

Εἰφίρ! Μεγαλοφάνταστη, ἀλγίθεια, ποιήστη, πού
δχι ραγίζει ἀλλὰ τσακίζει κόκαλα.

Ἦ τὸ παρακάτω

Μέσα στὰ βᾶθη τοῦ Αἰγαίου οἱ φειδοπλόκαμες
ξευφραίνουν τὸ πανὶ κ' οἱ Παρθενῶνες
καὶ τὰ μνημεία κ' οἱ ναοί, σκόρπιες λυτὲς κλωστὲς,
σκόρπιες λυτὲς κλωστὲς οἱ εἰκόνες.

Παράμερα μὲς σὲ κυκλώπεια φέρετρα
αἰῶνες πεθαμένοι καὶ λαμπάδες —
ἀστέρια καὶ φεγγάρια, πού βουλιάζανε,
φέγγουν σὲ ζωτικὲς γλωμάδες.

Γοργόνες πλάι σιθηκοκοπιούνται καὶ μοιρολογοῦν
τὸ καταχθόνιο τους τὸ μοιρολόι
κι ὁ γέροντας βυθὸς ὁ νεροβασιλιάς
τᾶλλόστο μετράει τὸ κομπολόι.

Κι ἀργοχτυποῦνε ραγισμένα σήμαντρα
κι ἀντιλαλοῦν οἱ ἀχοὶ στάρωκεῖναι
κι ἀναθαυριώνουν σὲ σπηλιὲς οἱ ἄνεμοι
καὶ γονατίζουνε βαρεῖα τὰ οὐράνια.

Μπαλέρ! τεράστια τέχνη, πού δὲ φοβάται,
τόντις δχι μόνο τὰ μεγάλα ὕψη, μὰ καὶ τὰ με-
γάλα βύθη.

Μὰ ἄς τὴν ἀφήσωμε νὰ ὑφαίνη στὸ βυθὸ τοῦ
Αἰγαίου μαζί με τίς ἀφρογίνητες καὶ τῆς πανω-
ραίες στὸ μυστικὸ ἀργαλεῖο πανὶ γιὰ δόξες νέες
κι ἄς τὴν ξαγναντίσωμε μιὰ στιγμή νὰ πετάη στὰ
ὑψη τῆς ἰδέας με τὸ τραγοῦδι τοῦ ξένου.

Ὁ ξένος ἔρχεται ἕνα πρῶτ ἀποσταμένος στὴν
ἀγνωρῆ χώρα τὰ σήμαντρα τῆς χώρας τὸν προσχαι-
ρετοῦν μὲ ἀρρυθμιστοὺς ρυθμοὺς οἱ μύλοι, τὰ βα-
πόρια τοῦ σφυρίζουν, οἱ σκύλλοι τὸν ἀλυχτοῦν, τὰ
ὄρνιθια τοῦ κραζοῦν με μαγιέες κραζέες. Στέκει σὲ
μιὰ βρύση, πλένεται καὶ ὑστερα σέρνει τὸ βῆμα του
στὴν ἀγορᾶ.

Ἀποσταμένος κι ἄνθρωπος τώρα ἐγώ,
ἐδῶ θὲ νὰ σταθῶ.

Σὲν ζωτικὸ μαζί τους (οἱ ἄνθρωποι) με βλέπουνε
[στὸ σῶμα

Ἀπ' τὴ γενιά τὴν πρώτη σημάδια φέρνω ἀκόμα.
Γεῖά σας, καλοὶ μου ἄνθρωποι κι ὕβλαβος εἶμαι.

[Χρόνια
Τῶν ἀστεριῶν τοὺς κύκλους γυρνᾶω. Καταγωγή
Ἔχω ἀπὸ τούτη τὴ γῆ.

Ἐγὼ εἰμ' ἕνας ἀλλήτης τῶν κόσμων τῶν μεγάλων,
Ἐνας αἰώνιος πλάνης ἐγὼ εἶμαι τῶν νεφάλων.
Σὲ δυσμικὲς Τρωάδες κι ἄβλεφτα καταχθόνια,
Πολέμους διαφεντεύω μεγάλους, δυνατούς,
Ποῦ δὲν τοὺς πλάθει ὁ νοῦς.

Τῶν κερανῶν Κυκλώπων ἐδιάβηκα τὴ χώρα,
Στὸ πλοῖο τῶν ἀνέμων δέκα φορὲς ὡς τώρα.
Τῆς Καλυπθῶς τὰ μάγια ποτὲς δὲ μ' ἔχουν οὔρει.
Μιάς νοητῆς Ἰθάκης ἐγὼ εἶμαι, μίᾶς χαρᾶς
Ὁ πλάνης βασιλιάς.

Ὁ Φαίακες! ὦ ἄνθρωποι! Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ὀδυσσεύς.
Ἐγὼ τῆς Πηνελόπτης ὁ ἀντρας τῆς πανωραίας.

Καὶ πάει λέοντας ὅσο πού ὁ ξένος γιὰ νὰ φέρη
τὴ σωτηρία στοὺς ἀνθρώπους μεταμορφώνεται σὲ
Οἰδίποδα εὐχρὲς μίαν Ἀντιγόνη νὰ τὴν ἀκολουθήη
στὸ πλάι » Ἄν καὶ Σωτήρης ὄμως αὐτός, ζητάει
ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους σωτηρία :

Αἰεῖτε μου ποῖα εἶναι ἡ σιγάτα πού πάει στὸν Κολωνῶ
Νὰ πάω νάναπαυτῶ ;

Σοφὸς δὲν εἶμαι ἢ γόγης. Στοῦ Σύμπαντος τὴ θύρα
Ἐστάθηκα μιὰ μέρα στὸν ὄμο μὲ μιὰ λόρα.
Ἐέρω νὰ μέλω οὐράνιος τῶν κύκλων μελωδίας,
Χοροὺς πνευμάτων στήνω με τὸ σκοπὸ μου ἐγὼ
Στὸν ἔβδομο οὐρανῶ.

Εἶμαι τῆς Ἀρμονίας καὶ τοῦ Ὑπέρθου γέννα.
Ἀνοιχτὴ πάντα ἡ θύρα τοῦ Σύμπαντος σὲ μένα.
Ἦχων χειμάρρους γῆνο κι ἀσμάτων τρικυμίες
Αἰώνιος πανωραῖος καὶ μάγος ρυθμιστῆς
Τῆς θανατοζωῆς.

Νάτος λοιπὸν με νέα μάσκα καὶ :

Μιὰ θρησκεία οὖς φέρνω περίσσα ἀληθινή,
ὦ βέβηλοι ἐκλεχτοί !

κραζεὶ κ' ἐξακολουθεῖ σὲ παρόμοιο ὕψλῶ, βαθυ-
νόητο ὕψος ὅσο ν' ἀλλάξη μερρὴ πάλι.

Μάγια ὁ ρυθμὸς καὶ θάμα! Στὰ κρῦα μου οἱ
[Μοῦσες στήθη
Σκορποῦν τὴν ἐμπνοή τους, δὲν εἶνε παραμῦθι!
Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀναστημένος εἰς τῶν Μουσῶν τὰ χέρια,
Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ὀρφέας πού κλαίτε, κ' ἐγὼ εἰμ' ὁ
[σπαργμὸς
Δὲ μ' ἔσβουσε ὁ καιρὸς.

Ἐνας νέος Ὀλύμπιος ὑψάνεται κι ἀπάνω ὀρθώ-
νεται λαμπρὸ τὸ Δωδεκάθεο.

Ζῆ ὁ Δίας καὶ πάντα ζῆ.
Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀρχαία ψυχὴ.

Ἐγὼ ὀλοὶ σεῖς! Ὁ Μέγας Ἄνθρωπος! Στάσετριά
Ἐροδούλος ὀπλῶν τάντερα τὰ χέρια.
Κλέβω τὸ φῶς...

Σὲ ποῖον μεταμορφώθηκε τώρα ὁ Ἀνκμινόμενος,
τὸ μαντεύει κανένας. Ἦ ποίηση καὶ ἡ ἀρμονία τρα-
βαεὶ τὴν ἀδιάπτωτο σκοπὸ τῆς.

Εἶν' ἡ ζωὴ εὐτυχία κ' εἶν' ἡ εὐτυχία ἐργασία.
Ἐβγῶτε ἀπὸ τὰ σπήλια, φεγγᾶτε ἀπ' τὴν ἐρμιά,
Μιὰ πολιτεία ἐλάτε νὰ χτίστε ἐλάτε οἱ κόποι
Στεφάνια νὰ σᾶς πλέξουν κόρτε ἀπὸ δρυὲς κλαδιὰ
Κι ἀνάψτε μιὰ φωτιά.

Ἦ μητρικὴ σας Ρέα τοὺς κόλπους τῆς ἀνοίγει,
Ἦ Ἀθήματα σκορπίζει τοῦ ἀνθίσματος τὰ ρήγη.
Ζεῦξτε τὰ πλήθια βῶδια καὶ τᾶλογα δαμάστε.
Χοχλὸ ἡ ζωὴ τριγύρου καὶ μελαπὸ ψωμί
πού πάει μετ' τὴν ψυχὴ.

Ὁ θεομάχος ἦρωας καρφώνεται στὸ βράχο τοῦ
αμακρινοῦ Καυκάσου κ' ἔδνεται μ' ἀλυσιδεῖς

διαμαντένιες, ἕσπαστες, δυνατὲς
— Φεῖδια καὶ κρύες ὀχιές! —

Οἱ Ὀκεανίδες ἔρχονται, ἡ Ἰὼ περνάει κ' ὁ
δεσπότης καταφρονεῖ τίς φεβέρες τοῦ Δία, πού
φέρει ὁ Ἐρμῆς καὶ φοβερίζει κι αὐτὸς πῶς ἡ ἀδικη
τυρανία του θὰ εἶναι ἡ καταλύτρα τοῦ Ὀλύμπου
κι ἄλλης θρησκείας ἀρχή.
Μὰ ἄς ἀφήσωμε νὰ μιλήτῃ ὁ ποιητῆς

Στὸ βράχο τοῦ Καυκάσου καρφωμένη, ὦ Ἀνθρωπότη,
Ἄητος αἱματοπότης χρόνους σου τρώει τὸ σῶτι.
Στάζουν τὰ νέφελα αἶμα. Ἀνοιχτοὶ μύριοι τάφοι
Ὀλοτριγύρα. Σώνουν τῆς γῆς μαῦρα στοιχεῖα
κι ἀμέρωτα θεριά.

Τοῦ ἀδικίου σου βασάνου τοὺς στεναγμοὺς γρικαίει
Ἦ Μοῖρα ἡ κυβερνήτρια τῶν θεῶν καὶ μελεταίει
Τὴν ἀπολότρωσή σου — Ὅ, τι γράφει δὲν ξεγράφει! —
Κάπου ἡ ζωὴ Ἀλκμήνη τὸ Δία μετ' σὲ σπηλιὰ
Ξεσέρνει, ἀποπλανᾶ.

Σ' ἐρωτικὸ μεθύσι γλυκὸ, στοῦ ἡλιοῦ τὸ γέγραμμα
Κλέβει του ἡ ξελογιάστρα τὸ ἀθάνατό του σπέρμα...

πτερεξε σιγαλά, ξυπόλυτη, νυχωπατώντας μὴν ἔν-
νηση τὴ Μαριῶ κ. ἠδ' ὄρε ἀλαφρὰ τὴ σκάλα.

Κ' οἱ τρεῖς βρέθηκαν ξαφνικαῖνοι κι ἀπαγοῦτε
μῆνοι πῶς ἀπ' τὴν αὐλόπορτα.

Ἦ Κούλα βιάστηκε νὰ δικαιολογήτῃ τὴν πα-
ρουσία τῆς :

« Συμεῶν, ποῖος ἦταν πού τραγοῦδησε τ' βλα-
χ; » ρώτησε ἀγαλινὰ, σιμώνοντας τὸν ἐπιλοχία.

« Ὁ Σακκρέλος », ἀπάντησε τούτος ἀπότομα,
ξεσπώντας τὴ φούρα του.

Ἦ Κούλα τοῦ ἔδωσε ἀνάλαφρα μιὰ ἀνάποδη
στὸ σῶμα.

« Νὰ σὲ μάθω γὼ νὰ βερρῆς ἄλλη φορὰ », ἀγρίεψε
ὁ ζᾶδερφος καὶ τῆς ἔδραξε τὰ δυὸ τὰ χέρια με τὸ
ἐνα δικό του, ἐνῶ με τᾶλλο τῆς ἔπιασε σφιχτὰ
ταῦτί, στριμώνοντας τὴ πρὸς τὸν τοῖχο.

« Τώρα τί θέλεις νὰ σ' κάμω, ἔ; »

Ἦ Κούλα πόνεσε δυνατὰ καὶ ρέει ἔξω βροχινὰ.
« Ντόσα, σκαμῶς; » μουρμούρισε ἡ Μαριῶ ὅλη
φούρα. « Ἐλ' ἄσ' τ'νε, Συμεῶν, τ'ν τουρλακίδα
θὰ τ'ν ἀκούσανε στὸ βελούχι. »

« Τὲ λές τὸ ράϊ ἢ ὄχι; » ἐξακολούθησε ὁ ἐπιλο-
χίας, δίχως νὰ προσέχη στὴ Μαριῶ, χαλαρώνοντας
τὸ τράβηγμα ταῦτιοῦ τῆς Κούλας καὶ σφίγγοντας

τὸ σῶμα τῆς περισσότερο ἀνάμεσα στὸ δικό του καὶ
στὸν τοῖχο.

Ἦ Κούλα γελοῦτε μοναχὰ, χωρὶς νὰ λήη τὸ
ράϊ. Σὰ νᾶταν εὐχαριστημένη στὰ δεσὰ τοῦ ζᾶ-
δερφου. Τὸ καλὸ τὸ φόρεμα, πού φορούσε τᾶπόγοιμα
στὸν περίπλοκο στήν ἀρροπτακιά, δὲν εἶχε φόβο νὰ
χλιᾶση ἀπὸ τὸ τρίψιμο στὸν τοῖχο Ἦ Κούλα τόχε
γδυθεῖ τᾶποδραχτὶς κ' εἶμεις με τὸ μεταφέρει τῆς
ἀπακάτω του θαμπόφεγγαν στὴν ἀστροφειγιά οἱ
ἔλξεις τῆς γιὰ νὰ σκυλιζοῦν πιότερο τὸν ζᾶδερφο.
Καθὼς ἔγγιζαν τίς δικές του, ἀνατρίχιαζε ὄλος καὶ
καθὼς, ἐκεῖ πού τὴν ἐσφιγγε στὸν τοῖχο, ἀναίγνω-
ταν μπρὸς στὸ λαϊμὸ ἢ πάλι πάλκα πού φορούσε
κ' ἡ μουρούδιὰ τοῦ στήθους τῆς τὸν χτύπαγε κατὰ
μουτρα, ἐνάθαν τὰ φρένα του τὰ ἐρεθισμέα πρῶ-
τήτερα ἀπ' τὸ γλέντι στὸ βελούχι. Ἐόντευσ νὰ λη-
σμονήσῃ πῶς ἡ Μαριῶ ἔστειλε πῶς πλάγι.

Μὰ κ' ἐκεῖνη ἔχασε τὴν ὑπομονὴ κ' ἤρθε σὲ
βοήθεια τῆς Κούλας.

« Ἄσ' τ'νε τ' στρίγγλα νὰ χυθῆ θὰ ξυπνήσ' ἡ
γειτονιά », εἶπε πιάνοντας τὰ χέρια τῆς Κούλας καὶ
κῶ τῆς καὶ τραβώντας τον ἀπὸ τὴν ἀδερφή.

« Ἄς ἔχῃς χάρ' τῆς Μαριῶς », εἶπε τῆλος κι ὁ
ἐπιλοχίας ἀπελπισμένος καὶ τὴν ἀπόλυσε ἀσάθις,

Ξανασηκῶνης χέρι!...
Καὶ γύρισε πρὸς τὴ Μαριῶ.

Τούτη ἦταν ἀκόμα με τὸ ἡμερινὸ τῆς λούσο
καὶ καθὼς ἔκαμε ὁ ἀγαπητικὸς τῆς νὰ τὴν παρη-
γορήσῃ κ' αὐτὴ μ' ἕν' ἀγαλλίασμα, σκόνταψε τὸ
χέρι τοῦ ἀπάνω στὸ τουρνεῖο τῆς.

« Δὲν τ'ν ἐβγαλες τ' σέλα ἀκόμα; » μουρμού-
ρησε ἀπαγοῦτεμένος τῆλος, κ' αὐτὴ φοβᾶται
κιάλα θὰ κ'μάσαι! »

Ἦ Κούλα γελάσε κ' ἡ Μαριῶ φουρτίστηκε περ-
σότερο.

Μὲς τὸ θαμπόφωτο τῆς νύχτας ὁ ἐπιλοχίας μό-
λις ξεχώριζε τὴν ὕψη τῆς κείνου πού ἔβλεπε πῶ
καθρὰ ἦταν ἡ μακριὰ τῆς μύτη, χαρακτηριστικὸ
τοῦ γένους τοῦ Κρητικῆ Ἦ Κούλα δὲν τὴν εἶχε τόσο
μακριά, ἔμοιασε τῆς μύτης τῆς. Πολλὲς φορὲς
αὐτὴ ἡ μύτη εἶχε χαλάσει τὴν ἀκρίση τοῦ ἐπιλο-
χία, μὰ ἀπόψε, αὐτὴ τὴν ὄρα, καθὼς τὴν ἔβλεπε
ἀπ' τὸ πλάγι νὰ σκίζῃ τὸ σκοτῆδ: με τὸ τόξο
τῆς, τοῦ ἔκυψε διότρετα τὴν ὄρεξη Στὴν ἀκρὴ στὸ
πεζοῦλι παραπέρα εἶχε καθίσει ἡ Κούλα καὶ κευ-
νούσε τίς γδυμνὲς ἀρτίδες τῆς, χιμογελώντας του
σὲν ἐμπαιχνικά.

Μά, θαρρώ, ἡ πράξις νὰ φτάνη Σὲ παρὸ
μια συμβολικὴ δύναμη καὶ παρρησιαστικὸ κάλλος
δὲν τὸ πιστεύω νάφτασε ἡ σύγχρονή μας ποίηση ὅσω
ἀπ' τοὺς στίχους ἑνὸς περίτρου διδάχου. Κάποιες
φιλοσοφικὲς στροφές μονάχα τοῦ κ. Ἀριστοῦ Καμ-
πάνου καὶ κάποιες σκηλές ἐνὸς νεόφαντου σοσιαλιστι-
κοῦ δράματος μποροῦσαν νὰ διαφεντέψουν τὴ σύγ-
κριση. Μὰ ἄς γυρίσωμε στὸ νῆμα τοῦ νοήματος.

Ὁ Ἡρακλῆς γενήθηκε ὁ Σωτήρης ἔγινε δηλ.
Ἡρακλῆς κ' ἦρθε νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς εἰμικροὺς
Προληθεῖς, τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς
Ἀνθρωπότητος.

Ἡ πλάση ἀπὸ χαρὰ
Ροδόγεια σκορπᾷ.

Μὰ ὁ Σωτήρης ἀποσταμένος, καθὼς ἦταν ἀπο-
εξαρχῆς καὶ βέβαια ἀπ' τὶς πολλὰς μεταμορφώσεις
καὶ τὰ κατορθώματα, θέλει νὰ πάη νάναυαυτῆ.
Κι ἀποχαιρετᾷ τοὺς ἀνθρώπους.

Ὡ ἀνθρώποι ὦρα καλὴ σας! Στάνειδωτα τὰ μέρη
Ὁ ἥλιος μὲ προσμένει ὁ ξανθοβασιλιάς
Κ' ἐγὼ εἶμαι ἕνας βορριάς.

Ἄβριο σὲ μιὰ ἄλλη χώρα θὰ πάω νὰ ξεποστάσω,
Ἀπὸ μιὰν ἄλλη βροχὴ θὰ πιῶ νὰ ξεδιψάσω.
Γύρω ἀπὸ κάποιους ἄλλους ἀνθρώπους, ποῖός τὸ ἔχει,
Θὰ πλέξω τοὺς δικούς σας σὲ θρόλλους στεναγμοὺς
Κι ἁρμονικοὺς καημούς.

Ἐνας ἀνίδιος μποροῦσε νὰ διακόψῃ ἐδῶ τὸν
ποιητὴ καὶ νὰ ρωτήσῃ σὲ ποιὸς ἄλλος ἀνθρώ-
πους πάει ὁ ξένος; Νὰ ὑπάρχουν ἴσως κι ἄλλες ἀν-
θρωπότητες ποὺ εἶναι δεμένες σὲ Καυκάσους καὶ
καρτεροὺν τὸ λευτερωμὸ ἀπ' τὴ φιλοσοφικὴ ποίηση;
Μὰ τούτη δὲ γινιάζεται γιὰ τέτιες λογικὲς πεζό-
τητες. Γι' αὐτὴ τὸ νόημα ὑπάρχει μοναχά. Ἄς
δοῦμε σὲ ποιὰ ἄκρη θὰ μᾶς βγαλῆ.

Σφουρήγματα τῶν μύλων, σημάτων ἠχολόγια,
Ἀλυχτήματα οὐλῶν κι ἀνείπωτά σας λόγια,
Ὡραῖα θὰν τάρμονισα κι ὦραῖα θὰν τὰ ἱστορίσω
Σὲ κάποια ἄλλη πλατεῖα, σὲ κάποια ἄλλη ἀγορά,
Μ' ἐμπνεσμένη ἰαλιά.

Ἀποσταμένος ξένος ὦ ἀνθρώποι, ὦρα καλὴ σας!
Τὰ λόγια μου σὰν ἄστρα νὰ φέξουν στὴν ψυχὴ σας.
Τὸ φωτογύρο τρέχω τοῦ ἡμῶν νάκολουθήσω,
Ἐγὼ στεγνὴν τὸν ἀχτίδα, σὲ ἀπέραντο βυθό,
Ἀπαισὴν ἰδέα βουθό.

Ὁ ἐπιλοχίας αἰσθανθεὶς νὰ τὴν ἀφίνη κάθε
δύναμη.

«Ἄϊστε νὰ κ'μηθῆτε τώρα», ψιθύρισε καὶ γύ-
ρισε πρὸς τὴν αὐλόπορτα.

Ἡ Μαρῖω εἶπεν σὺν ἀποκαρωμένη.
«Ὑμεῶν, πῆς μ' ἀπημέε, ποῖός τραγοῦδ'σε τὴ
βλάχα;» ἔτρεξε ἡ Κούλα πίσω του.

Μὰ ὁ Συμεῶν δὲ γύρισε οὔτε νὰ κοιτάξῃ.
Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀφορμὴ ποὺ τὸν εἶδαμε πρῶτῆ-
τερὰ καὶ γύρισε μὲ χαλασμένη τὴ διάθεση στὸ
γλέντι.

«Ποῖός ἦταν ποὺ τραγοῦδῃτε τὴ βλάχα;» συλ-
λογοῦνταν ἄληθῆτα ἡ Κούλα, στριφογυρίζοντας
στὸ στρώμα της.

«Ποῖός ἦταν ποὺ τραγοῦδῃτε;» Τὸν εἶπε στὸ
νοῦ της, τὸν μάντευε, ἦταν βέβαιη σχεδόν, ὡς τόσο
ἤθελε νὰ μάθῃ τὸ νόμμά του. Ὁ νεόφερτος λοχίας, ὁ
μελαψὸς καὶ κυρομούστατος, μὲ τὸ κεφάλι τὸ λίγο
ἐγκλωμο, τὸ κρεμαστὸ μαργιόλικα ζωνάρι καὶ τὴ φέρ-
μελη τὴν κενιστὴν ἰδιότροπα δὲν τῆς ξέφυγε τὴ
μυτιὰ τάπογοιμα ποὺ τὸν εἶδε στὸ βελούχι. Κά-

Νὰ το τὸ νόημα· ἰδέα ἦταν καὶ σὲ ἰδέα ἔλιωσε.
Ὅποιος δὲν τὴν ἐπίσασε, ἄς κάμῃ τὴ βουτιὰ μαζί
της στὸν ἀπέραντο βυθὸ νὰ τὴν ψαρήψῃ.

Νομίζω δὲ χρειάζεται παρόμοια ἀνάλυση κι
ἄλλου ποιήματος ἀπ' τὴ «Μεγάλῃ Αὔρα». Τὸ ἀμε-
γαλοφάνταστο καὶ δυνατὸ, ποὺ ἔβρηκε σ' αὐτὴ ἡ
ἐμβρόντητη κριτικὴ, δειχνεταί ἀρκετὰ μὲ τὸ παρα-
πάνω. Ἴσως τοῦτο νάναί τὸ πιὸ βαθυστόχαστο καὶ
φιλοσοφικότερο, ἀλλὰ καὶ στάποδέλοισα δὲν πάει
πίσω ἡ λυρικὴ ὁρμὴ κ' ἡ δύναμη τῆς φαντασίας.
Σπάνια ὁ ποιητὴς ἀποτυχαίνει τὸ σκοπὸ του, τὸ
φτάσιμο στὶς πλεονύφηλές εὐκτερές ῥήσεις, ποὺ
ἔλεγε κι ὁ μακαρίτης Πλάτωνας. Ὁ ἀνεκγνώστης
ἄς ἱκανοποιηθῇ μὲ τὰ παρακάτω δείγματα. Δίχως
νάναί τὰ μόνα, εἶναι ἀπ' τὰ ὠραιότερα.

Τὴν Ἀνοιξὴ δὲν τὴν τρομάζω
Ποῦρθε μὲ τὸ χρυσὸ της λάζο
Νὰ μὲ καρφώσῃ στὴν καρδιά
Καὶ τὸν Ἀπρίλη ποὺ προβαίνει
Καὶ πιάει καὶ μοῦ ἀλυσσοδένει
Τὰ χερσὸπόδαρα σφιχτά.

Στῆς Γῆς τὸ στέλο ἂν μὲ καρφώσουν
Ἀτοίγγανοι καὶ μοῦ ματώσουν
Τὰ μέλη μου ὅλα τὰ γυμνά,
Στοιχεῖ μὲ λένε τοῦ Χειμῶνα
Καὶ μένα δὲ λυγᾷν τὰ γόνα
Μπρὸς στὴν ἀλέθρια Συμφορά.

Αὐτοῦ μιλεῖ τὸ Στοιχεῖδ, ἐδῶ τραγοῦδαί ὁ
Πετρικώτσουρας.

Ἐλληνικὸ πουλὶ μὲ κρᾶζουν
καὶ μὲ τιμοῦν καὶ μὲ δοξάζουν
τὰ χιόνια, οἱ πέτρες τῶν βουνῶν,
οἱ θρόοι τῶν δέντρων, τῶν βατράχων
οἱ συμφωνίες, οἱ χλόες τῶν βράχων
κ' οἱ φλοῖσβοι τῶν καταρραχτιῶν.

Πρωτοτυπικὴ σελλικὴ καὶ λυρισμὸ βεβαρενικὸ
πνέει πράγματις ἡ «Μεγάλῃ Αὔρα». Μὰ κ' ἡ δευ-
τερῆ σφραγίδα, τὰ «Καλθεῖα ῥέτρα», δὲ μένει
πίσω. Ἡ ἰδέα δύναμη καὶ φωτινάδα τῆς ἰδέας
λάμπει σὰ τετράστροφα καθὲ σελίδας της. Ἐνας
ἀπ' τοὺς ὕμνους τῆς συλλογῆς ἔπρεπε ὑποχρεωτικὰ
νάπευθύνεταί καὶ στὸ εἶδωλο τῆς ἰδέας ποὺ λα-
τρεῖται ἡ νέα ποίηση. Ἴδου το·

Ἦσαν ὅμως στὸ ἴδιο τραπέζι κι ὁ Μαβλῆς καὶ δὲν
ἔλαβε καιρὸ νὰ τὸν περιεργαστῇ καλλιτέρα. Καὶ
κείνος τὴν πρόσεξε στὸ μπαλκόνι καὶ στήλωσε τὰ
μάτια ἀπάνω της, μὰ ἀπὸ τὸ φόβο μὴν τὸ μάθῃ ὁ
Σακαρέλος ἀπ' τὸ φίλο του, ἡ Κούλα ἔδωσε τόπο
τῆς ὀργῆς καὶ μπήκε μέσα Δίχως ἄλλος κείνος θὰ
τραγοῦδῃσε, τίς ἄλλες τίς φωνές τίς ξέρει, τίς
γνωρίζει ὅλες. Μὰ ποῖός νῆκε τάχ' αὐτός; Πότε
ἦρθε καὶ ποῦθε ἦρθε; Εἶναι παραστικός ἢ μετατέ-
θηκε στὸ τάγμα;

«Δὲν πᾶν στὸ καλὸ· τί μὲ γινιάζει ὁποιος κι ἂν
εἶναι!» λέει πάλι μέσα της καὶ κλεῖ τὰ μάτια,
ζητάει νὰ κοιμηθῇ.

«Τὸ χέρι σου τὸ παχουλὸ καὶ τό...» σὰ νάντη
χάη ὅμως ἀκόμῃ ἡ ἀγνωστὴ φωνὴ κ' ἡ Κούλα ἀντα-
ραξάται στὸ στρώμα της κι ἀνὲι πάλι τὰ μάτια.

Θυμώνει μὲ τὸν ἑαυτὸ της. Τί τὴ μέλει αὐτῆ;
Δὲν πᾶν νᾶν' ὁποιος; θέλῃ ὁ ξένος ὁ λοχίας. Μήπως
δὲν ἔχει αὐτὴ τὸ Μάνθος της; Μήπως δὲν εἶν' ὁμορ-
φος κ' ἐκείνος καὶ λεβέντης; Πῶς δὲν τραγοῦδαί
θὰ πῆς; Πῶς δὲν ἀκούστηκε ἡ φωνὴ του ἀπόψε
στὸ βελούχι; Καὶ τί μ' αὐτό; Αὐτὴ δὲν τὸν ἀγα-
πησε γιὰ τὴ φωνὴν του. Λόγος δὲν εἶν' αὐτὸς νᾶ...
Μαζί του κάνα κρᾶπονο δὲν ἔχει. Δὲν τῆς κάνει

ΣΤΗΝ ΙΑΕΑ

Μὲς τὰ βᾶθη τοῦ Νοῦ
Ἀρχινᾶς, ἀλλ' ὁ σπόρος σου
Μὲς τὴ Φύση καὶ σένα,
Ὡ Βακχίδα τρισάβλη
Καὶ θαυμαστή.

Σὰν κρουτάλια τὰ κίταρα
Τὰ χιτυᾶς καὶ σὰ ντέφι
Καὶ σὰ βᾶθη τοῦ Νοῦ
Ἀρχινᾶς τὸν δλόρυνθμο
Μαγιοχορὸ σου.

Οἱ ρυθμοὶ σου χαράζουνε
Ἀσυνόριστους κύκλους,
Ἀπ' τὴ Γῆς ὡς τὸν Ἄδη
Κι ἀπ' τὸν Ἄδη στὸν ἔβδομο
Τὸν οὐρανό,

Καὶ φωτᾶς ἀβυσσόκοσμοις
Καὶ λημέρια τεράτων
Κι ἀσταμάτητοι οἱ κύκλοι
Τῶν αἰώνων ρυθμῶν σου,
Ὡ κοσμοπλάστρα,

Πῶς βρεφουργεῖ αὐτὴ ἡ Βακχίδα στὸν κότμο
τῆς τέχνης τοῦ κ. Σαίπη τὸ δειχνεῖ ἕνα ἀριστούρ-
γημα, ποὺ συντυχίω ἀμέσως στὴν ἀντικρυνὴ σε-
λίδα. Οἱ βραχνισμένοι ἴσκιαι τῶν Ἐλεγεῖων καὶ τῶν
Εὐδύλλων, τῶν Γρύλλων καὶ Τριτώνων, τῆς Μι-
ράντας καὶ τῆς Μάρθας μποροῦν νάναυαυτοῦν πιὰ
μὲ εἰρήνη. Δὲ βασιτῶ νὰ μὴν τὸ παραθέσω.

ΣΙΒΥΛΛΑ

Ὡ γυναῖκα ἐσύ, Σίβυλλα!
Τοῦ Γαλισητῆ μιὰ νύχτα
Ἀπὸ τᾶντρο σου πρόβαλες
Τὸ κρυφὸ καὶ πλανέθηκες
Σὲ μονοπάτια.

Σ' ἕναν βράχον ἐκάθησες
Μοναχὴ καὶ μὲ μάγια,
Γοητεῖες, ξελογιάσματα
Κι ἄλλα τέτα, κατέβ'σες
Ὅλα τὰστέρια.

Τὰ κατάπιες σὰ Λάμια!
Δὲ σὲ κάψαν τὰ δάκρυα
Τῆς Νυχτός· δὲ σὲ πρόκαμαν
Οἱ Ἀράοι οἱ μυριομάτηδες,
Ἀλλοίμονό σου.

Ὅ,τι τοῦ γυρέψῃ, δὲν τῆς φέρ'· ὅ,τι τῆς χρειάζε-
ται; Πλοῦσιχ δὲν εἶν' αὐτὰ, πολλὰ, ἀκριβὰ δὲν
εἶναι. Μὰ τί νὰ τὴν κίμ' ἡ Μαρῖω τὸν ξάδεφρο
ποὺ τῆς φέρνει πιὸ πολλὰ καὶ σύγκαιρα κοιτάει νὰ
τὴ βυλώσῃ μπροστὰ στὰ μάτια της! Ὁ Μάνθος
της οὔτε σηκώνει μᾶτι σ' ἄλλη.

Κ' ἡ Κούλα κλεῖ ξανά τὰ μάτια. Μὰ ὁ ὕπνος
δὲ θέλει νάρθῃ. Τί ἔπαθε; Τί τῆς ἦρθε; Σὲ καλὸ
της! Νᾶ πᾶν' ἡ ἀκριβὴς αὐτοῦς τοὺς ψύλλους, ποὺ
θέρειψαν μὲ τὴν ἀνοιξὴ. Ἄβριο πρῶτ' πρῶτ' θὰ σφουγ-
γρήσῃ ὅλη τὴν κούλια ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Δὲ βα-
στιέται τὸ κακὸ τους· θὰ τὴν ἀφίσουν ἀπόψε ἀ-
πνωτῆ.

Ἐνᾶκλεισε τὰ μάτια. Τίτιο τραγοῦδημα ὅμως
δὲν ξανάκουσε. Τὸ σείπασε τᾶηδόνι ποὺ κελαιδούσε
ἀπ' τὰ λιοττάσια πέτρα. Καὶ τί ἰδιότροπα κεντρίδια
ποὺ εἶχε ἡ φέμελή του, τί καλοῖσματος! Ἐχει
καὶ μιὰ ἐλιά στὸ μάγουλο ἃ δὲ γελάστηκε. Τὴν
κοίταξε κατάματα. Δὲν εἶν' ἄλλος· αὐτὸς τραγοῦ-
δῆσε. Καὶ τὸν Κερφωτιὰ τὸν πείραξε ποὺ ρώτησε
ποῖός τραγοῦδῃτε τὴ βλάχα. Ζήλεψε μονομιάς.
Ἄλλος καὶ τούτος; Πᾶλε! Σὲ νὰ φταίει αὐτὴ ποὺ
κείνος τρέμει τὴ Μαρῖω, σὰ νὰ φταίει αὐτὴ ποὺ
ἡ Μαρῖω τὴν πρόλαβε ἀπόψε στὴν αὐλόπορτα. Εἶδες.

Ω γυναίκα εσύ, Σίβυλλα,
Πού κατάπιες ταστέρια,
Μες σε ποιά κατατόνια
— Πές μου έμένα — θα πās
Νάν τὰ ξεβράσης.

Ο Φιλισταίος ή ο άγοραίος; Ίσως να ρωτήση πάλι ποιοί είναι οι Δράκοι οι μυριομάηδες και σε τί δέν πρόκχμαν τή Σίβυλλα, ή πώς μπόρεσε μια γυναίκα, έττωντας και Σίβυλλα, να καταπιή όλα τάστρα τουρανού δίχως να φωτοκαούν τὰ σωθικά της. Ίσως ακόμα και πώς μπόρεσε να χωρέση τόσο πλήθος εκεί μέσα. Έγώ όμως δέν κατάντησα τόσο πεζός ακόμα. Μια περιέργειχ έχω μοναχά: Με τί τρόπο και τί δρόμο θα ξεβραστούν αυτά ταστέρια; Αν γίνονται αδιάκριτος, ή μεγαλοφρανταστη τέχνη φταίει.

Μά δε αφήσωμε τὰ χωρατά κι όλοι οι πρόδρομοι αυτής της θείας τέχνης δε τή χαρούμε τώρα στο πιό φεγγόβολο φανέρωμά της. Γιτσι κάπια κακά σημάδια στις σελίδες τής δεύτερης συλλογής μου δίνουν φόβους άόριστους πώς ο ποιητής δε θα φτάση ως τὸ άνοιγμα και τής έβδομης σφραγίδας. Υπόσχεση γι' αυτό δε δίνω βέβαια. Όμως μερικές στιγμές στην τελευταία του συλλογή ο κ. Σκίπης σά να περατάη τή μεγάλη και μεγαλοφρανταστη ιδέα και σά να χαμηλώη σε αισθήματα πύ ανθρώπινα. Κοντεύει μάλιστα και να συγκινήση τους άγοραίους εκεί που κλαίει σαν κοινός θνητός στο μνήμα των γερόντων του. Τό ίδιο, στο τελευταίο μέρος του βιβλίου παίρνει να ξεσηκώσει κάπως ο άέρας. Οι οίκτρες ρήσεις δε λείπουν βέβαια κ' εκεί ως τόσο ο ψηλός τόνος ταπεινώνη, ή ιδέα κατεβή, νει σε δρόμους πύ βχτούς για ποιητές του μοιού του κ. Σκίπη, μια άληθινότερη αίσθηση ζωής χαράζει δευλά, οι Σίβυλλες και τὰ υπερκόσμια στοιχεία γίνονται Δευαίδες και δεντρά κι άνθοι με κάπια γήινη μυρουδιά και κάπου, σά λ. χ. στους «Σαλιαγκους» και στον «Αίσατσο», σκευεί μια πνοή ψυχικής συγκίνησης κ' ένα άπέκασμα ρυθμού μορφής κι άρμονίας, που δίχως του δέν είναι νοητή ούτε μικρή ούτε μεγάλη ποίηση. Και δέν πιστεύω να χρειάζεται τδγδοο θαύμα του κόσμου για να ξετυλιχτή με τον καιρό ο σημερινός ποιητάστρος σ' ένα τεχνίτη αώραιον, άπλό και ταπεινό», όπως ίσως θάναη κι ο 'Αναμενόμενος από τους μεσσανιστές τής εποχής μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

ΤΟ ΒΥΣΣΙΝΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(Ένα γράμμα του συγραφέα του)

Φίλε κ. Ταγκόπουλε,

Αν και δέν έχω να δώσω λόγο σε κανένα ποιό αίτια με άνάγκασε να κόψω στη μέση τή δημοσίευση του «Βυσσινιού Τριαντάφυλλου» από τήν έφημερίδα «Ακρόπολη», επειδή όμως ο τρυφερός μου φίλος κ. Κ. Χρηστομάνος τρέχει άπ' εδω κι άπ' εκεί, διαδίδοντας πώς είναι κι αυτό μια άπομνηση από τὰ δικά του φιλολογικά σκέρτσα, μου φαίνεται πώς πρέπει να δώσω μια τελειωτικά εξήγηση.

Τὸ «Βυσσινί Τριαντάφυλλο» έγώ δέν τὸ πρόσφερα στην έφημερίδα, γιατί ένα έργο δλότελα τής φαντασίας, όπως τὸ αποκάλεσε ο πεχστός μου φίλος κ. Κωστής Παλαμζι, δε μπορούσε να βατταχτή στα χέρια εκείνου που με μια πεντάρχ θα είχε τὸ τσυπέ να μου κάρη και κριτική. Τὸ «Βυσσινί Τριαντάφυλλο» μου τὸ άπαιτήσε ή Διεύθυνση τής «Ακρόπολης», μου τὸ είχε βάλει ζήτημα να μείνω για να φύγω, και άναγκάστηκα να τὸ δώσω.

Τὸ δεύτερο βράδυ, για να μη σάς τὰ πολυλογώ, κάποιος κατέθηκε στο πιεστήριο και με τὸ σφυρί στο χέρι χάλασε ο μίστορας έσα κομμάτια του φανήκανε άνέλαιβα, γιατί λέει έκαναν τή σύγκριση του Σωκράτη με τὸ Χριστό. Καλό ξεμέρωμα. Καινούργια πράγματα. Και ονομάσανε άσέβειχ τὸ να πη κανείς πώς ο Χριστός ήτανε γλεντζής, όταν δέν είναι άσέβεια να δημοσιεύουε παρογογραφικά άναγνωσματα. Έπειτα, τὸ κάτω κάτω τής γραφής, ένα έργο που έχει δική μου ύπογραφή, λέει τή δική μου γνώμη και όχι τής έφημερίδας, που δικαίωμα της είναι να τήν άρνηθῆ τήν ίδια στιγμή. Α δέν τδθελε, δε μη με εκβίαζε να μου τὸ βάλῃ στο χέρι. Μά άφου τὸ πήρε, ή Διεύθυνση έπρεπε να ξεση πώς ή φιλολογική εργασία δέν είναι δημοσιογραφικὰ άρλουμπα.

Σήμερα ή χαρά μου μεγάλη, γιατί πρόβραξα να γλυτώσω τὸ χειρόγραφο μου, που κανείς δέν ξάει τί θα πάθαινε έσαμε τὸ τέλος από τὸ αδιασρεπῆ λόγιον» που τὸ διώρθωσε με τὸ σφυρί στο χέρι, ίσως γιατί τὸ άφιέρωσα του Ψυχάρη...

Αυτὰ εἶχα να σου πῶ.

Δικός σου

ΠΑΛΑΤΩΝ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για τήν 'Αθήνα Δρ. 8.— Για τις Έπαρχίες Δρ. Για τὸ 'Εξωτερικό Δρ. Χρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμεστε και τρίμηνας (2 Δρ. τήν τριμήνια) συντρομής.

Κανόνας δε γράφεται συντρομητής δε δε στείλει μπροστὸ τή συντρομή του.

10 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κδόκια (Σύνταγμα, 'Ομόνοια 'Εθν. Τράπεζα 'Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχίδρομου ('Ακαδημία), Βουλῆ, Σταθμός ύπόγειου Σιδηρόδρομου 'Ομόνοια), στα βιβλιοπωλεία «Βοττίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλῆ).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτορεια τών 'Εφημερίδων.

Στα Χανιά (Κρήτη) στο Πραχτορ. 'Εφημερίδων Ιστού κ. 'Αληκιάτη).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Παραίτηση 'Υπουργού — 'Η θέση του κ. Γούναρη — 'Η Κοινοπολιτικὴ 'Εταιρία — Βασιλικὰ γέλια.

ΕΝΑΣ 'Υπουργός παραιτήθηκε κι όταν ο 'Υπουργός αυτός λέγεται Γούναρης κι όταν παραιτείται γιατί μια φόβια και ρουτινιέρικη Κυβέρνηση δέν έχει τὸ κουράγιο νάν του ύποστηρίξει τὰ μεταρρυθμιστικά του σκέδια — ο πολιτικός αυτός έφώνεται παραπάνω από κεί που βρισκότανε όνας 'Υπουργός. Κ' έτσι με τήν παραίτησή του ο κ. Γούναρης έοθησε κάθε φόβο από τήν ψυχῆ κινδώνη που τον έχτιμουσε και που φοβηθήκανε πώς τὸ 'Υπουργικὸν θα τον καταχωνιάσει κι αϊτόνε, θα τον άφρομοιάσει με τή φαβλή πολιτικῆ περιουκλωσιά και θα τον γκρεμίσει σιγά σιγά στον κομματικό καϊάδα που τόσο και τόσο ίσαμε τώρα σακατεμένο πολιτικοί χαραχίτησε γκρεμιστήκανε.

Ο κ. Γούναρης σάθημε με τήν παραίτησή του και ο μαγαρίνης έιλίδες μας ξαναβλαστήσανε. Τὸ οικονομικό του πρόγραμμα, τὸ μεταρρυθμιστικό, που μόλις τήν αρχῆ του δειλά δειλά μας έδειξε και που δέν ήπονήσε ή φόβια Κυβέρνηση νάν τὸ ύποστηρίξει, δε χάνεται ή πρώτη έπισομη διαμαρτύρηση για τήν ήλιση κ' ήκληματικῆ φρολογία του 'Ελλ' λαοῦ που θαλαλήσανε τὰ φρολογικά του νομοσκέδια, δε σβήνεται. Ο σπόρος ο γερός πούπεσε δε θα μείνει άκαρπος' σώνει να καθαριστεί τὸ χῶμα και να καλλιεργηθῆ — και θα γίνουν δλ' αυτά, γιατί επιτέλους τὰ λογῆ άγκάδια παραθερίσανε και πάν' από στιγμή σε στιγμή να μας ανίθουν.

ή βρώμα τὸ μυρίστηκε. «Ηταν για να μη...για να μη μάθη ποιος τρ...» έδης...

Η Κούλα τρώμαζε ως πού ναποκοιμηθῆ.

Οι φύλλοι στην Άλλη κάμαρα δέν άφταν πύ ψουχη και τή Μαριώ. Και τούτη ήταν σκασμένη με τή χαλάστρα που τής έκαμε ή άδερφή κι άγριεμένη πιότσο άπ' τόν τρόπο που έφυγε ο άρεβωνιαστικός. Δε βλέπει τήν ώρα πότε να ξεμερώση να τίν βρή και να τόν μάθη πώς φέρνονται, μπροστὰ στην Κούλα κούλα. Άκούς εκεί να τής πη πώς κοιμάται με τὸ τουρνούρι. Κ' ή σουσουρά ή Άλλη γέλασε. «Ας φείξη ο Θεός τή μέρα μοναχά κι άκούει κι αυτή όσα τής χρειάζονται. Τή νύχτα δε θέλησε ή Μαριώ να κάμη φσαρία, μην άκούσουν από τὸ βελούχι. Μόλις όμως χάρτζε, πετάχτηκε σε στρίγγλα άπ' τή σπηλιά της κ' ή δόλια Κούλα, που δτι μούστωσε τέλος στον ύπνο, ξαφνίστηκε άπὸνα τράβηγμα γερὸ που ένωσε στο πόδι.

Η Μαριώ μισόγδυμνη, με τὰ μαλλιά ξέπλεγα, με τὰ μάτια άγριεμένα άπ' τήν άγρύπνια και πεταχτά άπ' τήν κακία της, άφκισιδωτη και κουρελιάρη στέκονταν μπροστὰ της.

«Μου μισοκομμάται τήρα, τήρα ξεγνιασά' πάει ή ώρα γιόμα!»

Η Κούλα μόλις ξεχώριζε στο θάμποςμα της χαραυγής τὸ τρομαχτικό σκιαχτρο τής άδερφής της. Παραξένο, ή σουδλερή μύτη της τή φόβισε κι αυτή, όπως ψές τὸ βράδυ τόν ξάδερφο κάτω στην αύλοπορτα. «Έτριψε τὰ μάτια κ' έκαμε να ζυστή.

«Θά σ' κωθῆς, μουρῆ ή όχι, σου εἶπα;» ρέκαζε ή Μαριώ.

«Αί να χαθῆς, με τρώμαζες...», μουμούρισε ή Κούλα και ξαπλώθηκε ξανά.

«Τρομασμένη! Άϊκούς εκεί, τς χάλασαν τόν ύπνο!»

Η Κούλα έκλεισε πάλι τὰ μάτια.

«Τήρα τ' βρώμα, δέν άϊκούει!» μουμούρισε ή Μαριώ, κλωτσώντας τη με τὸ γδυμό της πόδι στο πλευρό

«Φέβγα, σου εἶπα, ξεφορτώσου με. Ξύπνησε μ' δρεξη θαμπά θαμπά».

«Θαμπά, θαμπά... βέβια θαμπά' ψές μόκατος ως τὰ μεσνυχτα' ταστόχ' πώς έχεις σήμερα να κουφιάσης!» έδωσε δεύτερη, τρίτη κλωτσιά ή Μαριώ.

«Δέν έχω να κουφιάσω τίποτα, άφσε με, ξεφορτώ' με, σου εἶπα», φώναζε κ' ή Κούλα μισοσηκωνόμνη.

«Τ' έκαμε λέει, τί εἶπες; δε θα κουφιάσης;»

«Όχι, δέν κουφιαζω!»

«Θά κουφιάσης και θα σκάσης!»

Οι άδερφές άδράχτηκαν στα χέρια. Η Φρόσω που ξύπνησε άπ' τήν ταραχή στην Άλλη άκρη που κοιμόνταν, τις είδε να κυλιούνται καλλοπιασμένες στο πάτωμα. Η Κούλα έβριζε κ' έπρωχε κι άμύνονταν μοναχά. Σά μικρότερη δε σήκανε τὸ χέρι ναπαντήση στις χτυπιές τής άδερφής της.

Η Φρόσω τρώμαζε να τις χωρίση.

Σά βγήκε ο ήλιος, βρήκε τήν Κούλα σκυμένη στο σκαφίδι της. Έγινε τὸ θέλημα τής Μαριώ' έπρεπε να βρέξη τὰ σκουτιά και να τὰ ρίξη στη μπουγάδα. Οι χοντροδουλειές της κούλιες ήταν κλήρος άποκλειστικός τής Κούλας και τής άφρανης τής πλύστρας του πατέρα. Δέν έφτανε μοναχά να τις κάνουν, έπρεπε να τις κάνουν κούλα όποτε κι όπως ήθελε ή Μαριώ. Άλλίως δέν έτρωγαν γλυκό ψωμί στην κούλια.

Η Κούλα έτριβε, έτριβε στη σκάφη της με τὰ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ σ' ένα Κράτος μουφλούζικο που τοιμάζε-
ται για δεύτερη χρεωκοπία (καθώς μολογηθήκανε επισημό-
τητα τη Δευτέρα μέσα στη Βουλή), δέν είναι ούτε τόσο ζη-
λευτό, ούτε τόσο τιμητικό αξίωμα. Νά, γιατί λαχταράμε
να θελήσει δώ κι όμπρός να μείνει ΜΟΝΟΣ ο κ. Γούναρης
μέσα σ' τη Βουλή, χωρίς νάνηκει σέ κανένα κόμμα, ιδρύου-
τας σ' τότε το πρώτο άπρόσωπο πολιτικό κόμμα, που νάντι-
προσωπεύει κάποια άρχή όρισμένη και που να πολεμάει
λυσασμένα όλα τα προσωπικά κόμματα.

Με τήν παραίτησή του ανυψώθηκε σήμερα και είναι ή
καταλληλότερη ψυχολογική στιγμή σήμερα να μιλήσει
άπευθείας στό λαό και νάκουστεί. Δέν πρέπει να χαθεί ή
περίφημη αυτή εύκαιρία. Λίγο θάρρος χρειάζεται και λίγη
επιχειρηματική αποφασιστικότητα. *Ας τα παίξει όλα για όλα
ο κ. Γούναρης. *Η στό βάθος ή στό ύψος. *Η δά σώσει,
αυτόνε το δυστυχισμένο λαό και θάνεθεί εκεί που σπρώχνει
ή τίμια φιλοδοξία κάθε καλοσυνείδητο πολιτικό, ή θέργξει
να ξαναγίνει ύπουργός. *Η ζημιά είναι τιποτένια όταν κα-
νεις συλλογιστεί πόσο σημαντικά είναι ή ώφέλεια.

*

ΠΡΩΤΗ φορά, μπορεί να πει κανείς, το περασμένο Σα-
βατόβραδο κάτω στον Πειραιά, μιλήθηκε ή 'Αλήθεια στό
Λαό. Μερικοί από κείνους που ίδρύσανε την «Κοινωνιολο-
γική 'Εταιρία» κατέβηκανε κάτω στον Πειραιά, και κεί,
σε μία μεγάλη σάλα, μπροστά σε χίλιους περίπου άνθρώ-
πους του λαού, ξεγύρισαν το σκοπό της 'Εταιρίας κι απο-
δείξανε δλοκάθαρα στό Λαό πόσο μεγάλη ζημιά του γίνε-
ται με το να μήν έχει δικούς του αντιπρόσωπους μέσα στη
Βουλή, βγαλμένους από τή ίδια του τή σπλάχνα—αντιπρό-
σωπους που να τόν πονάνε και να διαφεντεύουν τή χιλιο-
πατημένα δίκια του.

Οι τρεις ρήτορες, Παπαναστασίου, 'Αραβαντινός και
Πετμεζάς, έπιστήμονες τέλεια μορφωμένοι κ' οι τρεις κι
άνθρωποι με όργες και με χαρακτήρα, καταφέρναν με χει-
ροπιαστά παραδείγματα, κι όχι με κούφιας ρητορείας, να
πείσουνε τους άκρατους τους, πώς καιρός είναι πιά ο λόγος να
σπάσει τις άλυσίδες της πολιτικής του και κοινωνικής
σκληρίας και να βαδίσει λεύτερος και χειραφετημένος προς
τήν πρόοδο, χειραφετώντας σύνορα και τή Κράτος που τή
ξεμεταλλεύουνται σήμερα τή προσωπικά κόμματα, εξυπερ-
τώντας όλα τους τή σφέροντα μιανής όρισμένης κοινωνι-
κής τάξης.

Η γιορτή—γιατί, αλήθινά, γιορτή μπορεί να τήν πει
κανείς—πούγινε τή περασμένο Σαβατόβραδο κάτω στον
Πειραιά, μπορεί να χαρακτηριστεί και για ροδογράμμα της
λεύτερης σκέψης και του πολιτικού μας ξαναγεννημού.
Κάθε Σαβατόβραδο έταίροι της «Κοινωνιολογικής 'Εται-
ρίας» θά κατεβαίνουνε κάτω στον Πειραιά και θά κάνουνε
διάλεξη στό λαϊκό κέντρο.

*

ΑΠΟ τήν «'Ακρόπολη» της Τρίτης μαθαίνουμε πως ο
Βασιλιάς μας ξεκαρδίστηκε όταν άκουσε τις άστείες διάδο-
σεις γι' αντιδυναστικό κίνημα. Πολύ καλά έκαμε και γέ-
λασε. Γελάσαμε και μείς, γιατί τέτιο κίνημα, για σήμερα

μάτια δακρυσιμένα. Δέν είχε που άλλου άπ' τή
κλάματα να ξεθυμάνη. Με τόν καυγά και με τήν
ταραχή του λησιμόνησε για μία στιγμή και τή νεό-
φερτο λογία και τή ζωνάρι του και τήν έλιξ στό
μάγουλο και τή τραγούδιμα της νύχτας. *Από τήν
άυπνια ήταν βαρύτερο και τή κεφαλή της, ο άέρας της
αυγής ψυχρός, το νερό της σκάφης κρύο, ή γής που
πατούσαν οι φτέρνες της κρύα κι αυτή. *Όλα ψυχρά
και κρύα. *Η καρδιά της ανάτριχιαζε: όλη ή λα-
χτάρα κ' ή ήδονή, που τή γέμιζε φές τή νύχτα στό
μπαλκόνι, είχε σβύσει και ξεχαστεί στην τραχεία
κι άχαρη καθημερινή ζωή, που άρχισε πάλι σήμερα
πρίν φωτίση καλά καλά ή μέρα.

Μά άμα ο ήλιος έδωσε κι άρχισε ο άέρας να
ζεσταίνη, άμα τή μπράτσα άρχισαν νάναθουν με
τό τρίψιμο στη σκάφη και τή αίμα κυκλοφόρεσε
ξανά, άρχισε κ' ή ψυχή και θέρμαινε και τ' ατύπια
νάκούνε τή πουλιά που κελιδοούσαν στη μελικοκιά—
τά ίδια που ξελόγιαζαν έναν καιρό τή Φρόσκη—, ο
λογισμός ήρθε ξανά στό όρμη του κ' ή καρδιά έ-
τρεμε πότε νάκούση τή σάλπιγγα, που θάλυε τήν
άναφορά στό κάστρο κ' οι λεβέντες του θά γέμιζαν
άντίκρια τή βελούχι. Τέλος τήν άκουσε κι άφου
πρόσβαινε όση ώρα λογάριζε πώς τους χρειαζόνταν

τουλάχιστο, τή βρίσκουμε κομικό κι άνώφελο. *Όταν όμως
κανείς ξετάσει κάπως βαθύτερα τή πράματα, τού κόβονται
τά γέλια, όσο χωρατατζής και γλεντζές κι αν είναι. Τό
αντιδυναστικό κίνημα μπορεί νάναι για γέλια. Τά γενικά
όμως γέλια μας, τή σημερινά, είναι άδύνατο νάφινουμε στα-
γνά τή μάτια κεινού που ψάχνει και βρίσκει τις άφορμές
της τώσης μας κακοριζικιάς.

*Όστόσο όσοι βρίσκονται σιμώτερα στό Θρόνο, σφέρο
έχουνε να βλέπουν τή Βασιλιά να γελάει και γι' αυτό τού
τά παρουσιάζουνε όλα ροδοκόκκινα.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΩΡΑΙΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Κ' ήρθα σε όένα, άκρογαλιά, σε όένα ήρθα με ή μέρα
Ζητώντας τούς φωτόλουστους και τούς όραλους καιρούς,
Ζητώντας ξαγναντέματα κι όράματα τού αιδέρα...
Νάναγαλλιάσουν πόθησα μάτια, καρδιά και νούς.

Μά δ' κείρα! Τόν περιζώσε τόν ούρανό μαυρίλα
Κι όλα τή πάντα σκέπασε προδύρα ή καταχνιά.
Μόνο οι σταγόνες έσπρταν μονότον' άπ' τή φύλλα
Κ' έν' άνατριχίασμα έκανε και μιάν άπελπισιά.

Φίλε, καθήσομ' άπραγοι στήνρόλιμο και μου έλεες
*Όσα γεννιούνται μέσα μας κι όσα είναι κάτω έδω,
*Αγάπες, έργα, όνείρατα και λογισμοί και λόγες,
*Έχουνε κάτι άπ' τόν όραίο και τή νεκρό καιρό.

Γενεύη, 1909.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Φίλε Νουμά,

Τά σκουριασμένα και τή συχαμερά καλαμπού-
ρια, που κάθε που βγαίνει βιβλίο στη Δημοτική
άκούονται, οι είρωνες και οι περιγραφές τών έξω
φύλλων και τών τυπογραφικών χαρακτήρων, που
καιρόν είχαμε να τις άκούσουμε, ξαναφανερωθήκαν
μαζί με τόν «Περθινώνα»: Ad perpetuam rei
memoriam.

Δέν περίμενα βέβαια επάινους ή εύκές για τή
μέλλον ή εκφράσεις συμπαθείας και έσθ' ή συγχα-
ρομεν» από τήν «'Εστία» κλπ. —Τι να τή κάνω;

Περίμενα όμως κάποιο σεβασμό για τή έργο
αυτό: κάποιο σεβασμό για τή περιεχομένά του: κά-
ποιο σεβασμό έπιτέλους για τή έργα τού Πιλαμαξ,
τού Νιρβάν, τού Πορφύρα, τού Βλαχογιάνη, τού
Ροδοκανάκη, τού Περγιαλίτη...

για νάρθουν, παράτησε τή πλούτιμο κι άνέθηκε στην
κούλια. Κοίταζε άπ' τή παράθυρο: άδειο άκόμα τή
βελούχι: ο νοικιαστής τού φόρου κάθονταν σ' ένα
τραπέζι μόνος. Κατέθηκε πάλι στη σκάφη της, για
να ξαναβηθί σε λίγο. Τώρα είχε τέσσερες ύπαξιω-
ματικούς. *Εκείνος όμως δέν ήταν. Ποιος έκείνος;
*Ο Μάνθος της ή ο άγνωστος λογίας; *Η Κούλα
δέν είχε καθαρά στό νού της ποιόν γύρευε τή μάτι
της.

Κατέθηκε και πάλι στη δουλειά της. *Όσο να-
ποστρώση τή κοφίνι, άνέθηκε ξανά δυό τρεις φορές
μ' έλο τή φόβο που είχε νάπανιχθί με τή Μαριώ
και να πιστώ μαζί της, γιατί άφινει τή δουλειά
της. Μάταια όμως: έκείνος δέν είχε έρθει άκόμα.
*Όταν σκέπασε τή ρούχα με τή σταχτοπάνι κι ά-
δειασε τις στερνές μπικιόνες με τήν άλυσίδα, ή
καρδιά της άνάπνευσε Μπορούσε πιά να τρέξη άπάνω
δίχως έγνια. Άρκατέλανε με πηδήματα τή σάλα.
Είχε ξεχάσει όλο τόν πωινό της πόνος κ' έτριχε σά
να ρεχε στην άγκαλιά τήγαπητένου. Νάτος, τώρα
ήταν καθισμένος στό βελούχι. *Η Κούλα έκαμε να
χωρήση έξω στό μπαλκόνι, μά ξάφανα έπεσε τή
μάτι της στη ντυμακά της, όπως άνέθηκε άπ' τή
πλούτιμο, και στήθηκε. *Η σάλα, που ήταν μέσα ή

έ μου φαίνεται σωστό να χαρακτηρίζουν ένα
βιβλίο άχρηστο επειδή είναι γραμμένο στη Δημο-
τική Είμαι μαλλιάρη σου λένε. (Τι συχαμένη πιά
λέξη). Είμαι μαλλιάρη και

Nec vivere carmina possunt quae scri-
buntur... μαλλιάρηπους!

*Εμένα δέ με πειράζουν αυτά: μά για τούς
συνεργάτες μου άς μπουν αυτές οι γραμμές.

Με άγάπη

ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΦΤΑΣΤΡΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΞΑΝΑΓΙΝΗΤΑΙ ΚΟΥΒΕΝΤΑ

Χανιά, 12 του Φλεβάρη

*Αγαπητέ μου Νουμά,

*Επιμένεις λοιπόν να σε γνωρίσω με τόν κ. Ε
πουγράψης: σε κάποια έδω έφημερίδα τή αντιμαλλια-
ρώτατο χρονογράφημα «Για να γίνηται κουβέντα»;
*Ορίστε τον. Είναι άπό δώ ο κύριος πανηγιώτατος!
Τι γελάς; Σου φαίνεται παράξενο πώς ένας τέτοιος
άνώτερος υπάλληλος τού Θεού δέ φορεί ράσο; *Έν-
νοια σου κ' ή άγιωσύνη του—βηθείά μας—δέν
έχει άνάγκη από φαροδομάνικα για να φανεί. Είναι
μέσα στό αίμα του κι άχιτιδοβολά από όλο του τή
είναι κι άπό τή θεόπνευστη άκόμα φαλάκρα του.
Πρέπει να τόνε δείξ κορδατώ, καμαρωτό να κατε-
βαίνει: τή έμπορικά και να σκερπάζ με τώση χάρη
ζερωδέξα τή γέλιο του και τή καθημερινά του
για να νοιώσει τί άπέραντες άποθήκες καλοκαγα-
θίας έχει μέσα του ο παμμακάριστος. Θωρείς τονε;
Δυό βήματα να κάνετε μαζί άμέσως θά κολλήσει
άπάνω σου άπό τρυφεράδα και θά σ' άγκαλιάσει με
τά παχουλά και πετριάρχη χεράκια του. Ποτίς
του δέν έγαμάρισε τετραδοπάρασκο. Πάντα βάζει
κάλη για έφορος και τή μεγαλοδομάδα νυχτοζη-
μερώνεται στην έκκλησία. Οι κκές: γλώσσες τών
λαδικών, π' άναθεμά τα, έχουνε να πούνε πώς ή σε-
δκασιότη του καμιά φορά τή παρακάνει, όταν στους
νυμφίους πάει και χώνεται μέσα στις γυναίκες και
σιγοψάλνει και κάπου-κάπου, καθώς διαβάξει με τή
κεράκι σκυμμένος στη στήνυή του, άναθουσε, λέει,
παράξενα τή μούτρα του. Βρί χριστιανοί, ο άνθρω-
πος πάει εκεί για περισσότερη ήσυχία κι αν ξερο-
κοκινίζει καμμιά φορά είναι άπό τή σύγχυση, που
παίρνει, άκούοντας τις γυναίκες να κουβεντιάζουνε
τέτοιες όρες για τή κουλουράκι τους, οι συχαμένες.
*Έπειτα τή κάτω-κάτω της γραφής τί κι αν κунη-

Κούλα, είχε τή μπαλκόνι μοναχό άννιγμα προς τή
βελούχι: στό χειμωνιάτικο, που ή... κτκαίει παρά-
θυρο, κάθονταν ή Μαριώ κ' έριχε κ' ή Κούλα δέν
ήθελε νάπανιχθί μ' αία... Γρήγορα γρήγορα πέρασε
τό φουστάνι της, ποδ-θηκε και βγήκε στό μπαλ-
κόνι.

Τά μάτια του έπεσαν, καρρώθηκαν άμέσως
άπάνω της κ' ήταν έτοιμη κι αυτή να τού χαμο-
γελάση, μά ή ματιά τού Θόδωρου Μιχλή, που κά-
θονταν πάλι στό ίδιο τραπέζι, τή έκοψε. «Γιατί;
Γιατί;» έπε μεση της χωρίς να καταλάβη. Γι'
αυτόν λοιπόν λαχταρούσε όλη τήν άύγη ή καρδιά
της κάτω στην αύλη, μπροστά στη σκάφη της;
Για νάρθη να δή αυτόν βιάζονταν πότε να ρίξη τή
μπουγάδα;

Σ' ένα τραπέζι τού βελουχιού κάθονταν ο Άχι-
λέας Σικλοσογιωργός και μόλις ξαναέντισε κι
αυτός τήν Κούλα να προβάλλη ξανακείνη, ροδοκό-
κινη άντίκριξ στό μπαλκόνι, τού κόπηκε ή μιλιά
και στήλωσε τή μάτια άπάνω της. *Ο Θόδωρος
Μιχλής τόν ένωσε και κίταζε κι αυτός προς τή
μπαλκόνι. *Η Κούλα τρέμαζε και θύμωσε. *Εκεί
που βρήθηκε κι αυτός! Σά να μή μας φτάνη ο έλ-
λος μοναχός του, έχομε και τούτον τή μεθύστακα.

γάνει το ποδογύρι ο πνυσιώτατος; Δέν είναι τάχα δίσποτας και μάλιστα τόσο νέος; "Αδικο θά είταν, μά την άγια πατερίτσα του, τόση όρμη και τόσο βράσιμο νά πάει έτσι χαμένο. Κρίμα μόνο, Νουμά μου, πού δέν είσαι και σύ θηλυκός. Μαλλιάρη θά γίνονταν άμέσως ή πανίερη φαλάκρα του κι άπ' τό πρωτό ως τό βράδυ θά σέ θυμιάτιζε με τά αμελίρρυτος, αγλυκός, αείρασιμος κι ό,τι άλλο έχει άποστηθίσει από τόν άγαπημένο του συναξαριστή Πώλ δέ Κώκ. Γιατί, μήν τό ξεχνάτε, ή δεσποτική του δράση δέ σταματά στα βλογητά και στο άμύρε. Γράφει, καθώς είδαμε, και χρονογράφηματα άκόμα λογίω λογίω. Πρόπερου έγραφε για τις ώραιες των χορών. "Άλλοτε πάλι για κάτι αποθήρες ίριθρας έσθητας» πού τραγουδούσαν, λέει, θαυμάσια - άχ βάσανα - στο χωριό του τις Κυριακές. Και τώρα τελευταία θέλει νά μάς ξουρίσουν έμάς τους μαλλιάρους, γιατί είμαστε παιδαρέλια κάτω από τά τριάντα και μ' έλα ταύτα έχουμε, λέει, άποσπεωμένη καρδιά, ήτις δέν τιτρώσκειται πλέον από τά βέλη του πτερωτού θεού». Είδες εκεί τά βρωμόπαιδα; "Αχ! κι άς έκανε τό έλεος ή θεοφιλία του να μάς δανείσει για λίγο καιρό τή λουλουδένια του καρδιά, ίσως νά γινούμαστε και μεϊς σαν και λόγου της ισόβια γιγκλινήδες. Νά, πού αύτος σαρανταπεντάρης άνθρωπος δέν κουράστηκε άκόμα νά κάνει κόρτε σά μαθητής του έλληνικού σκολειού κάτω από τά παράθυρα. Τώρα βέβαια θά είσαι εύχαριστημένος πού γνώρισες τόν κ. Ε με τά πλούσια τά έλέη του.

— Τήν εύλογία σας, άγιο δέσποτα. Καίρω πολύ για τή γνωριμία μας. "Αλήθεια, πρέπει νά είτε πολύ προκομένος για νά προφτάνετε τόσες δουλειές.
— "Εί! έ! έ! και πού νά ξερες! Κάνω κάπου κάπου και τό χημικό. Κι άλλα πολλά άκόμα κάνω. Παμπαρίζω, νά έτσι δά, όλον τόν κόσμο. Πάντοτε, ξερετε, από τήν πολλή μου καλσύνη.
— Δηλαδή τους άντρες.
— Τι λές, άδερφέ. Πρό πάντων τις γυναίκες "Εγώ, είναι ντροπή νά τό λέω μοναχός μου, μά ή άλήθεια είναι, είμαι πάντα μου δίκαιος άνθρωπος. Δέ θέλω νά παραπονέσω κανένα.
— Πολύ σωστά. Au revoir mon ami.
Ο ΣΕΒΝΤΑΛΗΣ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΨΗ

Αγαπητέ Νουμά,
Στό νέο μου βιβλίο πού σού έστειλα, «Κάλλεια Μέτρα», έγινε μιά παράλειψη πού θέλω νά τήν άναπληρώσω κατά τό μάλλον και ήτιον, έπως θά έλεγα ή φιλενάδα μου «Έστία».

Στή σελίδα 56, στο ποίημα με τόν τίτλο: «Στόν άνθρωπάκο» άς προστεθί άμέσως: «"Αδωνιν Κύρου». "Αδυναμίες βλέπεις (sic). Πειράζει τάχα πού έχει σπάνιες λέξεις;

Παρίσι.

Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΜΩΣΑΓΚΑ

J. D'HEREDIA

NEMEA:

"Απ' τή στιγμή, τό Δαμαστή, πού έννοιωσ' έντός του ό [λόγγος, "Ακολουθώντας τρομερό τό άχνάρι, (*) έχει ένας βόγγος Μόνο των δυό άντιλάλης τό σφιζιμα... Σωπαίνει Τό παν... "Ο "Ηλιος βύθισε και άβώρητ' άργοςβένει.

(*) Τό άχνάρι του Λέοντα της Νεμέας.

Και μέσ' άπ' τάκαθόκλαρα, τά χέρσα, τάφημένα Χωράφια φεύγει δλότρεμος βοσκός πρós τή Μυκήνα... Γυρνάει και με τά μάτια του, του Φοβου σατισμένα, Θωρεί τό μέγα, όρθόστηθο, θειόό βξω από τά πρίνα.

Τρομοφανάζει: Τής Νεμέας εκεί είδε τή Φοβέρα, Πού άρματωμένο φάρυγγα στα αίθήρια τά αιματένια Διάπλατο άνείγει, φρίσσοντας τή χαίτη και άγρια γένια.

Τι ό "Ησκιος με τό Σόδαμπο μακρζίνοντας, στού άγέρα Τά κύματα, τόν "Ηρακλέα κάτω άπ' τ' όλίθριο δέρας Δείχνει έναν άνθρωπο-θερίό, τόν "Ηρωα τρώμου τέρας.

(TROPHEES: L' Hercule)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΟΤΙ ΒΛΕΠΤΕ

— "Η διάπλαση των Παιδωνά πήρε τό σταυρό του Σωτήρα. Τής άξίζει τό παρτήσιο γιατί τριάντα χρόνια δουλέψε νά μορφώσει τή σημερινή γενιά πού δόξασε τήν "Ελλάδα. Τώρα έχουμε σειρά για παρτήσιο ή «Πιννακοθήκη» και τά «Ιλάτρια».

— "Ο κ. Κ. Χατζόπουλος είχε δώσει στο Βασιλικό θέατρο τήν «Ιφιγένεια» και τό «Φόουστ» του Γκαίτε με δικαίωμα ποσοστών. Κάτις όμως υπέλληλο; του Βασιλικού θέατρου τις έλαψε και τις έδωσε στην κ. Μαρίκα Κοτοπούλη.

— Οι μεταφράσεις παιχτήκανε στην Πόλη από τό θιασό

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100.000!

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

"Εκαστον γραμματίον ισχύον διά τήν κλήρωσιν 31 Μαρτίου 1909 τιμάται άντι μιάς δραχμής.

ΚΕΡΑΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΑΗΡΩΣΕΩΣ:

ΜΕΓΑ ΚΕΡΔΟΣ	έκ δραχ.	100,000
1 Κέρδος	»	25,000
1 κέρδος	»	10,000
3 Κέρδη	»	5,000
8 Κέρδη	»	1,000
418 Κέρδη	»	100
887 Κέρδη	»	50

1000 έν όλω κέρδη άξίας δραχμών..... 225,000

Γραμμάτια πωλούνται. Είς τά δημόσια τμήμα και λοιπας δημόσιας αρχάς, εις τας Γραφείας, εις τούς σταθμάς και σταθάρχας των σιδηροδρόμων, τούς διαχειριστάς των μονοπωλίων και τά πρακτορεία των έφημερίδων πρós δραχ. μίαν έκαστον γραμματίον, ισχύον διά μίαν έκ των τριών τελευταίων κληρώσεων.

Διά πώσων πληροφοριών ή ζήτησιν γραμματίων άπευθυντέον εις τό Γραφείον του "Εθνικού Στόλου και των "Αρχαιοτήτων, ύπουργείον Οικονομικών εις "Αθήνας.

"Ο διευθύνων τμηματάρχης Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

Ζωή κι αύτή, νά μήν νά άνείς τό λεύτερο νά κάνει ό,τι τάρσει.

"Η Κούλα μπήκε μέσα στην κρησινόμενη και κάθισε στον καναπέ. "Η καρδιά της έτρεμε' όλα τό κορμί της έκαιε. Κουραμένη άπ' τή δουλιά, κομμένη από τήν άύπνια της νύχτας αισθάνονταν τά μέλη της νά τήν πονούν. Τό κεφάλι της ήταν καμίνι, τά στήθη της φωτιά, τά χέρια της, τά πόδια φλόγα. "Ανοιξε τά στήθη της, πέταξε τις παντόφλες και ζαπλώθηκε άπελπισμένη. "Ηθελε νά κλάψη, μά ή σκάση της δέν άφινε τά δάκρυα νάναβλύσουν στα μάτια της.

"Η Μαριώ άνοιξε άξαφνα τήν πόρτα, μά είδε τήν άδερφή κ' έκλεισε πάλι κ' έφυγε δίχως νά βγάλη λόγο. Δέν έκανε πώ; έλεε τίποτε! "Η Κούλα αυτό ήθελε καυγά, φωνές νά ξεθυμάνη. Αύτή ή ζωή δέν ύποφέρεται άλλο.

"Εκλεισε τά μάτια. Δοκίμασε νά κοιμηθί. Μά άξαφνα ένα γέλιο σκαρταριστό άκούστηκε άποκάτω άπ' τό βελούχι. Η Κούλα τάκουε πρώτη φερξ' κα νέας άπ' τούς ύπαξιωματικούς του κάστρου δέ γελούσε τόσο ξάστερα και γκαρδικά. "Αν τάκουε ή Φρόσω, θάλεγε πώς ζύπνησε ό πατέρας άπ' τό λάκκο του. Είναι τό δικό του δίχως άλλο κ' είναι κάλε-

σμα σ' αύτή για νάβγη από μπαλκόνι. "Η Κούλα δέ μόρεσε νά κρατηθί. Πετάχτηκε άπ' τόν καναπέ.

"Οχι ό Μαβλής, μά ό ίδιος ό θεός νάν' δξω έγώ θά βγώ. Δέν έχω νά δώσω σέ κανένα λογαριασμό.»

Και κούμπωσε τά στήθια, ρίχνοντας σύνωρα τό μάτι στην καθρέφτη. Τά κατακόκινα μάγουλα τήν ξάφνισαν μά και τής έδωσαν μαζί μιά είκόνα ζωντανότερη της όμορφιας της.

"Τίτια νιότη νά χαθί θαμένη μες τήν κούλια του σουλιώτη! Νά σούση και νά μαρζθη στο πλεξιμο και στη μπουγάδα!

"Η φούρα της μεγάλωσε.

"Οθ βγώ δξω κι άς χαλάση ό κόσμος' νά ιδώ τά μάτια του, τό γέλιο του...»

"Η Κούλα βγήκε. "Ο Θόδωρος Μαβλής δέν κάθονταν πιά πλάι στο Σκαλτασιώργιο. Τούτος άμα τήν είδε, έφριξε πάλι τά μάτια άπάνω της, έστριψε τό μουστάκι του και χαμογέλασε.

"Η Κούλα του χαμογέλασε κι αύτή και μπήκε μέσα.

"ΑΤι νά του κάμω; Δέ φταίω γώ. Ποιός τούπε νά μήν τραγουδάει κι αύτός έτσι γλυκά, πός τούπε νά κλείση ψές τή νύχτα όλότεια τό στόμα του, νά γουβαθί! "Ολοι άκούστηκαν, ελωνών άνοιξε ή καρδιά' τό δικό του άχείλι μόνο δέν έβγαλε ούτε τσημουδιά. "Αν δέν τόν έδωπα νά κάθεται καρσί, θάλεγα πώς δέν ήταν στο τραπέζι. "Οληώρα άκούνητος, άμίλητος, σκουντουφλισμένος, μαρτζάρης' άγριος κ' ύποψίαρικός με όλους και με μένα' μήν κοιτάξω πιυθενά, όπου δέν είν' αύτός, μήν πάω πουθενά δίχως νά τόν ρωτήσω, μή λαθωθώ και κάμω τίποτα πού δέν τάρσει' όποιος μπαίνει μες τήν κούλια, έρχεται για μένα' μ' όποιον με βλέπει νά μιλω, έχω κακό στο νού μου. Μαύρη ζωή θά κάμω με τίτιον άνθρωπο...», στοχαζεται ή Κούλα τάπομεσήμερο, πάλι μπροστά στη σκάση της, και βιάζεται νά ξεμπερδέψη και νάνέθη στο παράθυρο.

"Ο Μάνθος Σακαρίλος είναι νικημένος πιά άπ' τό νεόφερτο λοχία. Ποιός είναι, ποιό είναι τόνομά του και τό σόι του δέν τό ξερει άκόμα. "Η ντομασά του δείχνει πώς δέν είναι της άράδης και τό φέρσιμό του, πού τό παρατήρησε σήμερα καλλίτερα, φανερώνει πώς δέν είν' κανινξς τσαπατσούκης. Τά δεσμά πού ήθελε πάντα νά τής βάλη ό Σκακαρίλος

της, μά η κ. Κοτοπούλη ούτε λογάριστε καν το μεταφραστή. Κλεμένα πράγματα, ποιος τα πλερώνει;

— 'Ωστόσο ο φίλος κ. Λάσκαρης, σαν πρόεδρος τῶν ἠθοποιῶν, μπορεί νὰ δειλώσει, θαρρούμε, στὴν κ. Κοτοπούλη πὼς οἱ μεταφράσεις αὐτὲς ἀνέκουνε σὲ κάποιον κὶ ὁ κάποιος αὐτὸς δούλεψε γιὰ νὰν τις κάνει.

— 'Ο Πειραιώτικος «Παρθενὼν» θὰ βγαίνει δῶ κὶ ὁμῶς ταχτικά κάθε μῆνα.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

m. G. Dal... Paris. Στελλας ἡτὰ ἡρόλλκ. Σίφωνο σ' ὄσα μᾶς γράφετε. — κ. Α. Σερ. Γὰ περιμένουμε — κ. Γ. Ν. Κοτ. σὴ Γενέθῃ. Θὰ δημοσιεύσει| σὲ ἄλλο φύλλο. Τὴ συντρομὴ τοῦ 909 τὴ λάβημε|στις 23 τοῦ Γεν- νάρη. — κ. Α. Μ. Μπ. 'Ολα καλὰ|μά ἀπ' ὀλα|καὶ λείπει: κὶ αὐτὸ τὸ κατὶ τῶν ἀδυνατιζέι, καὶ ἄρα καὶ τὰ χελνάει. Δούλεμα χρειάζονται. 'Α ἄέ, ἄκουσε τὴ|γνώμη μου. — κ' Πειραιώτη. 'Αφού δὲ βαρέθηκες νὰ ψέλνεις τὴ ἀνοῦδα τὴ μάρα, τυπώνουμε δῶ καὶ τὸ δεύτερο ἐπιγράμμα σου|'ετ ἔσαν ἤρωα ποιητῆς:

Χερνομόντας σὺν θεός, σὺν θεός στέναξε ἢ Βέλτιτος: α' Ὀρνια, κοράκια ἀκάθαρτα, ἀνήμερα θηρία, Τὴν υπεράνθρωπη καρδιά μου ἐμπρός λοιπὸν σπαράχτε τη... Καὶ τὸ παλτὸν ξεκούμπωσε μὲ θεῖα χερνομοία. Καὶ σὲ λιγάκι σιγανά, τὴν κεφαλὴν σελεύοντας: α' Τῶν Ἐλεγκτῶν ὃν τραγικὴ αἰώνια ἱστορία.»

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἔτσι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὄρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ εἰς ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογίου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσεσι τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1 1/2	τοῖς ὄψεσι κατ' ἔτος διὰ καταθέσεις 6 μην.
2	» » » » » » 1 ἔτ.
2 1/2	» » » » » » 2 ἔτ.
3	» » » » » » 4 ἔτ.
4	» » » » » » 5 ἔτ.

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικῶς ἢ ἀνώνυμοι.

βρήκαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ σπαστοῦν. Τὴν ἀνησυχε, μονάχα πὼς νὰ τοῦ φερθῆ ἕμα θὰ τὸν δῆ σὲ λίγο πὼς θὰ τὸ βγάλῃ πέρα μὲ τὸ μπλέξιμο ποῦ θὰ κάμῃ καὶ μὲ τοὺς δυό. Γιατί, νὰ κόψῃ μιὰ καὶ καλὴ μὲ τὸ Σακαρέλο, οὐτ' εἶναι δυνατό, οὔτε μπορεῖ κιόλα νὰ τὸ κάμῃ ὅσο νὰ μάθῃ πιὸ πολλὰ γιὰ τὸ νεόφερτο, ὅσο νὰ βεβαιωθῇ πὼς θὰ μείνῃ αὐτὸς ἐδῶ, ὅσο νὰ εἰγουρευτῆ λιγάκι καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ του. Πὼς ἔχει τὴ διάθεσιν νὰ πιᾶσῃ σχέσεις μαζί της, τὸ μισοκατάλαβε ἀπὸ χτὲς ποῦ τὸν εἶδε κ' ἔρριξε τίς πρώτες ματιές πρὸς τὸ μπαλκόνι· βάνει στολγῆμα πὼς ἐπίτηδες γι' αὐτὴ τραγοῦδισε τὴ βλάχα φέσ τὸ βράδυ καὶ σήμερα, ὅπως κοίταξε, δὲν τῆς ἄφισε πιά καμιὰ ἀμφιβολία. Ὁ Μάνθος ὁμως τί θὰ κάμῃ, σὰν τὸ μυριστῆ; Δὲν εἶν' ἀνθρώπος, ποῦ μπορεῖ νὰ τὸν ξεφορτωθῆ κανένας εὐκολα. Τῆς τόχει ξεκομμένο πὼς δὲν ἔχει γλυτωμὸ κὶ αὐτὴ κὶ ὁ ἄλλος ποῦ θὰ τὴν κοιτάξῃ.

Αὐτὴ ἡ ἀνησυχία βασανίζει τὴν καρδιά τῆς Κούλας, ὅταν ὑστερα τῆς ἀπόβραδο κάθισε στὸ παράθυρο κὶ ἀλλάζει γλυκὲς κρυφὲς ματιές μὲ τὸν Ἀχιλία Σκαλισσογιώργου, καθισμένον κ' ἐκεῖνο μοναχὸ καρσὸ σ' ἕνα τραπέζι. Ἀπισταμένη ἀπὸ τὸ πλῆθος ὅλη μέρα, βαρέθηκε νὰ συγυριστῆ λιγάκι καὶ νάβῃ ὅσω στὸ μπαλκόνι. Κοντὰ σ' αὐτὸ ὁμως τὸ βρήκε πιὸ στρατηγικὸ νὰ κάτῃ μισοκρυμμένη στὸ παράθυρο κὶ ἀπ' τὸ φόβο μὴν τὴν πιτύχῃ ὁ Σακαρέλος ἄξαφνα κὶ ἀπὸ τὴ σκέψῃ πὼς ἡ ἀγάπη εἶναι καλλίτερα νάρχιζῃ τὸ παιγνίδι γαλήνα καὶ κρύφια. Ὡς τόσο κατὶ μέσα της δὲν τὴν ἀφίνει νὰ μὴν αἰσθάνεται καὶ κάπιο βάρος μὲ καθεμιὰ ματιὰ ποῦ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1909

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

	31 Ιανουαρίου 1909	31 Δεκεμβρίου 1908
Εἰς μεταλλικὸν	Δρ. 3,035,890.52	2,973,293.08
Εἰς Τραπεζικὰ γραμμάτια Ἰονικῆς Τραπεζῆς	317,490.	391,075.—
Εἰς κεραματικὰ γραμμάτια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα	1,328,865.—	1,334,492.—
Ἐξωτερικὸν Ἰσμοί. Ἀντίστοιχον μεταλλικοῦ εἰς τὸ Ἐξωτερικόν	42,798,118.88	41,744,136.73
Ἰσοῦν ἐκδοθέντ. Ἐθν. Δαν εἰς γρ. Ἑλλ. Σιδ. 4% τοῦ 1902	925,234.08	977,657.08
Δάνεια πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ ἀναγ. κυκλοφ. Τραπ. Γραμμ. πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διδράχμων καὶ μονόδραχμων.	61,778,575.42	61,778,575.42
Ὁμολογίαι ἐθνικῶν δανείων	Δρ. 25,179,282.50	10,500,000.—
Εἰς χρυσὸν	33,607,100.—	59,286,382.50
Εἰς Τραπ. Γραμμάτια	59,286,382.50	59,267,043.—
Ἐντοκα γραμμάτια Ἑλλ. Δημ. οἰκ. εἰς τραπεζ. γρ/τια.	5,150,103.82	5,363,103.82
Προεξοφλήσεις	24,684,396.82	24,133,098.73
Καθυστέρήσεις προεξοφλήσεων	2,977,738.64	2,822,902.84
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ Ἰσμοὶ ἐπὶ ἐνεχέρῳ χρηματογρ/των.	21,642,449.63	23,176,588.57
Δάνεια ἐπὶ ἐνεχέρῳ ἐμπορευμάτων	9,868,969.65	10,967,832.76
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ Ἰσμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ	69,208,073.61	69,384,628.68
Δάνεια εἰς δῆμους, λιμένας καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα.	44,890,372.51	45,926,165.16
Χορηγήσεις εἰς γεωργικὴν κτιζ.	12,181,504.10	11,624,948.67
Καθυστέρήσεις χορηγήσεων εἰς γεωργικὴν κτιζ.	4,974,855.86	5,150,927.41
Μετοχαὶ εἰς ἐγχωρίους ἐταιρείας.	7,413,138.20	7,371,438.20
Συμμετοχὴ εἰς Τράπεζαν Κρήτης	1,250,000.—	1,250,000.—
Ὁμολογίαι λαχ. δαν. Ἐθν. Τρ. τῆς Ἑλλάδος 2 1/2 % εἰς τρ. γρ.	811.80	796,600.—
Τοκομερίδια ἐν γένει	43,848.37	1,071,303.87
Καταστήματα Τραπεζῆς καὶ κτήματα εἰς ἀναγκαστικῶν ἐκποιήσεων	8,894,431.91	8,913,203.12
Ἀπαιτήσεις ἐπισημασθεῖς	3,039,733.55	2,960,762.93
Ἐξόδα ἐγκαταστάσεως (ἴδιος διαπάνη κατασκευῆς Τραπεζ. Γραμματίων).	1,491,910.99	1,497,456.34
Διάφοροι λογαριασμοὶ	2,003,365.30	1,727,804.04
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.	3,559,859.88	2,603,806.23
Δ/σιμὸς ἐξαγορᾶς συμμετοχῆς Κυβερνήσεως εἰς κέρδη Τραπεζ. Γραμματίων	1,146,880.—	1,146,880.—
Ἐξαγορὰ προνομίου Προνομ. Τραπεζῆς Ἡπειροθεσσαλίας	640,000.—	640,000.—
Προμήθεια τροπῆς λαχειοφόρου δανείου (εἰς Τραπεζικὰ Γραμμάτια)	100,000.—	100,000.—
Διάφορα	611,395.63	746,790.31
Δραχ.	408,559,177.70	408,335,218.99

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Μετοχικὸν κεφάλαιον.	Δρ. 20,000,000	20,000,000.—
Ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τακτικὸν καὶ ἔκτακτον	13,500,000	13,500,000.—
Τραπεζικὰ Γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ:		
α) διὰ λογαριασμῶν τῆς Κυβερνήσεως.	Δρ. 61,778,572.42	
β) » » τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.	54,826,964.35	
Τραπεζικὰ γραμμάτια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα	10,500,000.—	10,500,000.—
Καταθέσεις ἀνευ τόκου εἰς μεταλλικὸν	8,647,100.43	8,762,341.61
Καταθέσεις ἀτοκοί	16,790,734.35	16,945,953.46
Ἐπιταγαὶ πληρωτέαι	804,465.30	1,399,094.26
Μεισμένα πληρωτέα	666,620.—	2,203,270.—
Καταθέσεις Δημοσίου πρὸς χορηγήσιν δανείων κατὰ τὸν ΒΦΜ Νόμον.		
Διεθν. Οἰκονομ. Ἐπιτροπῆ Ἰσμοὶς καταθ. ἐκ δημ. ὑπεγγ.		
προσδῶν.	Εἰς χρυσὸν Δρ. 1,225,736.44	
	Εἰς τρ. γρ. » 5,310,807.45	
	6,536,543.89	2,916,683.13
Ἐπιτροπὴ Ἐθνικῶν Δανείων εἰς χρυσὸν	256,273.30	580,809.40
Ἐπιτροπὴ Ἐθνικῶν Δανείων εἰς τρ. γραμ.	604,913.47	2,275,484.32
Καταθέσεις Δημοσίου εἰς χρυσὸν	48,285.59	259,643.15
Καταθέσεις Δημοσίου εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια κατὰ τὸν Νόμον ΒΦΜ	21,888.18	21,888.18
Ἐντοκοὶ κατ' ἔθεσις Δημ. εἰς χρυσ. διὰ τὴν κατασκ. τοῦ Σ.Π.Δ.Σ.	925,234.08	977,657.08
» » » τρ. γραμμ.	100,603.31	103,657.31
Καταθέσεις ἐπὶ τόκῳ	128,042,935.20	128,511,840.92
Λαχειοφόρον Δάνειον Τραπεζῆς 3 % εἰς χρυσὸν	41,180,040.—	41,180,040.—
» » » 2 1/2 % εἰς τραπεζ. γραμμάτια	20,371,100.—	20,371,100.—
Ἐπιτροπὴ Λαχειοφόρου δανείου Τραπεζῆς 3 % εἰς χρυσὸν	2,546,574.—	2,546,574.—
» » » 2 1/2 % εἰς τραπεζ. γραμμάτια	837,987.50	837,987.50
Καταθέσεις Ταμιευτηρίου.	12,544,321.18	12,544,321.18
Διάφορα	5,582,617.74	3,752,988.62
Δραχ.	406,559,177.70	408,335,218.99

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1909.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΗΣ

ρίχνει στὸν καινούριον φίλο. Ἀγάπη ἐνός καὶ πλέον χρόνου δὲ σβύεται σὲ μιὰ μέρα. Ἐπειτα ἔρχονται κ' οἱ καλὲς ὄψεις τοῦ βαλτινοῦ λογία καὶ τὴν κά- νουν νὰ μετανιώσῃ μιὰ στιγμὴ. Ἄν ἔβγαίνε τὴν ὄρ' αὐτὴ μπροστὰ τῆς ὁ στερνός, δὲν ξέρεῖ ἂν δὲ θὰ τὸν φατικέλωνε τὸν ἀγνωστο λογία, ποῦ δὲ γνω- ρίζει ἀκόμα ποῦθε κρατᾷ ἢ σκούφια του, καὶ δὲ θὰ χλίνονταν μ' ὅλη τὴν παλιὰ λαχτάρα τῆς στὸν παλιὸ φίλο. Παράπονο μαζί του δὲ μπορεῖ νάχῃ Ἄκόμα κὶ ὅ,τι φορεῖ, ὅ,τι κρέμεται δηλαδὴ στὴν ἄλλη κάμαρα, ἐκὸς τῆς τάφερος ὄλα, ἀπ' τὸ ὑστέρημα του μάλιστα. Μὰ θὰ μπορέσῃ νὰ τῆς πάρῃ τάχα καὶ τίς χρυσὲς βεργέτες ποῦ τῆς ἔταξε; Πάνε τόσοι μῆνες, μὰ ἀκόμα δὲν τοῦ περισσεύαν τὰ παρτικά. Ὁ καινούριος ἐκεῖ μποροῦσε νὰ τῆς φέρῃ ἀμέσως μὲ τὸ πρῶτο νόημά της. Στὴν ἀρχὴ εἶται μὲν ὄλ' οἱ ἄντρες Ὑστερα στερεοῦνται. Τούτος

μποροῦσε νὰ τῆς πάρῃ κ' ἕνα ζευγάρι στιβαράκια, πόχει χρόνια νὰ φορέσῃ. Κάλτσες ἀκόμα τίς χρειάζονται, ποῦ κάθεται καὶ παιδεύεται μονάχη τῆς καὶ κόβει ὄρες ἀπ' τὸν ὕπνον τῆς νὰ πλέγῃ. Τοῦ γύρισε στερὰ τοῦ Μάνθου νὰ τῆς φέρῃ ἕνα ζευγάρι καὶ τί θαρρεῖ τῆς εἶπε; Τί τῆς θέλει! τῶρα καλοκαίρι πιάνει. Ἦταν λόγος αὐτὸς ἀπόναν ἐραστὴ! Μὰ καινοῦ, μάτια μου, τὰ λούσα δὲν τέρψουν. Ὁ ἴδιος θέλει μοναχὰ νὰ ντένεται, νάναί πάντα στὸ καντίνι. Γιὰ τὴν ἀγάπη του δὲ γνιζέται. Δὲν τῆ θέλει κιόλα νὰ παραβγαίνῃ ὄσω. Μὰ ἂν τῶρα εἶν' ἔτσι, σὰν τὴν πάρῃ κιόλα, θὰ τὴν ἀφίην νὰ γυρίσῃ κουρελιάρα, ἂν κὶ ἕμα γένει ἀξιοματικὸς δὲ μπορεῖ νὰ τὸ κάνῃ ἀπὸ τὸν κόσμον. Μὰ ἂν γένῃ πάλι ἀξιοματικὸς, θὰ τὴν πάρῃ τάχα; Δὲν τὸν εἶδες πὼς φυλάγεται μὴ μπλατσαστῆ πουθενὰ μὲ τὴ Φρόσω;

(Ἀκολουθεῖ)